

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Червень

6

June

1966

Українки на Конгресі Міжнародної Жіночої Ради в Тегерані

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXIII ЧЕРВЕНЬ Ч. 6

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Олена Лотоцька, д-р Наталя Ішук,
Ірина Пеленська, Марта Тарнавська,
Наталя Чапленко, Марія Юркевич.
Листування й передплату висилати
на адресу:4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel DA 4-7304Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів**Зміст:**

І. Франко: *
Разом з Іваном Франком
Н. Чапленко і Є. Єржківська: Культ-
освітня й імпрезова праця
Л. Бурачинська: Українське весілля
Я. Телепко: Літне зайняття для дітей
дошкільного віку
Роксоляна: Розмова з мамою
Бляско Іваньєс: Помста Мавра
М. Тарнавська: Українська людина
Л. Буря: Соловій із Полтавщини
Л. Б.: Бюлетень Окр. Ради США
В. Ц.: Літні півоселі
Д-р Е. Бурачинський: Жовчеве
каміння
Р. Коцик: Наш травник улітку
Л. Мачук: Буковинські страви
М. Дейко: Жуля
Г. Чернобицька: У парку
О. Литвин: Як мавпи добували місяць
П. Кізко: Сонце теж купається
Г. Лашенко: Зінаїда Мірна

На обгортці:Українки на Конгресі Міжнар. Жін.
Ради в Тегерані:Зліва на право: п-ні Катерина Мись-
ків (СУК), п-ні Анна Токарик, голова
Союзу Українок Канади, п-ні Стефа-
нія Пушкар, голова Союзу Українок
Америци, пп. Соломія Гавриш (СУК),
Іванна Козяр (СУК).**OUR LIFE**

VOL. XXIII JUNE No. 6

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel DA 4-7304Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

**ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“****АНГЛІЯ:**Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, EnglandUkrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2**АВСТРАЛІЯ:**"Library & Book Supply"
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia**ФРАНЦІЯ:**Дарія Мельникович
с/с No. 7 887 93 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France**On the Front Page:**Ukrainian women at the Con-
gress of International Women's
Council in Teheran.**На терені США**

4. червня — Градуаційна Зустріч —
Окр. Рада США у Філадельфії
4. червня — Конференція Орг. Ре-
ференток — Окр. Рада США в
Дітроїті
5.—10. червня — Виставка примінен-
ня укр. нар. мистецтва до су-
часної кімнати на Конвенції
Ген. Федерації Жін. Клубів —
Окр. Рада США в Шикаго
12. червня — Зустріч Окружної Ради
з Відділами — Окр. Рада США
в Шикаго
18. червня — Градуаційна Зустріч —
Окр. Рада США в Нью Йорку
19. червня — День Батька — 84 Від-
діл США в Шикаго
25. червня — Градуаційна Зустріч —
Окр. Рада США в Дітроїті

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР1096 — 970 літ тому княжна ЄВ-
ПРАКСІЯ, дочка великого князя Все-
волода, а дружина цісаря Гайнріха
IV, внесла жалобу проти свого чоло-
віка до папи Урбана II. У 1096 р. на
соборі в Пряченці цю жалобу розгля-
дали і Гайнріха IV засудили. Євпра-
ксія повернулася в Україну, де по-
стриглась у черниці.1866 — 100 літ тому народилась
визначна артистка української сцени
ЛЮБОВ ЛІНИЦЬКА. Вона вступила
до театру під проводом М. Л. Кро-
пивницького і там пройшла свій ви-
шкіл. Та щойно в 1891 р., коли пе-
реїшла до Театрального Товариства
під проводом Панаса Саксаганського,
публика пізнала її в головних ролях.
Померла у 1924 р.1886 — 80 літ проминуло від одру-
ження Івана Франка з ОЛЬГОЮ ХО-
РУНЖИНСЬКОЮ. Іван Франко пі-
знав свою майбутню дружину під час
своїх поїздок до Києва. Ольга Фран-
ко була освічена, багато читала. Вже
в альманаху „Перший Вінок“, що
вийшов у 1887 р., знаходиться її пра-
ця про життєві умовини жіноцтва
Бойківщини. Померла в 1942 р.**ЗБІРКА ВІРШИКІВ І ОПОВІДАНЬ****Золота Бджілка**

упорядкувала Марія Юркевич

— Ціна 50 центів —

Замовляти в Централі США

Наше Життя

РІК XXIII.

ЧЕРВЕНЬ, 1966

Ч. 6

Іван Франко

* * *

Не забудь, не забудь
Юних днів, днів весни, —
Путь життя, темну путь
Проясняють вони.

Злотих снів, тихих втіх,
Щирих сліз і любови,
Чистих поривів всіх
Не встидайсь, не губи!

Бо минуть — далі труд
В самоті і глуші,
Мозолі наростуть
На руках і душі.

Лише хто любить, терпить,
В кім кров живо кипить,
В кім надія ще лік,
Кого бій ще манить,
Людське горе смутить,
А добро веселить, —
Той цілий чоловік.

Тож сли всю життя путь
Чоловіком цілим
Не прийдеш тобі будь, —
Будь хоч хвиличку ним.

А в поганій дні,
Болотяній дні,
Як надія пройде
І погасне чуття,
Як з великих доріг
Любови, бою за всіх
На вузькі та круті
Ти зійдеш манівці,
Зсушить серце жура,
Сколють ноги терни, —
О, тоді май життя
Вдячно ти спом'яни!

О, тоді ясні сні
Оживлять твою путь...
Юних днів, днів весни
Не забудь, не забудь!

1882

Разом з Іваном Франком...

Цей рік — Франківський рік. Усі українці, де тільки вони є на світі, — чи то на рідних землях, чи на чужині, вшановують пам'ять великого сина українського народу. Це 110 роковини з дня його народження (він народився 27. серпня 1856) та 50 роковини з дня його смерті (помер 28. червня 1916). І. Франко — великий талант, і він лишив нам невичерпну спадщину — поезії, поеми, повісті, наукові праці та статті. Ніхто більше з українських письменників не написав так багато. І в цих Франкових писаннях можна знаходити критерії для оцінки нашої діяльності, а також відповіді на багато актуальних питань нашого національного буття. Бо коли він писав: „лиш боротись — значить жить“, то ми тут на чужині можемо запитати самих себе: чи ми не спали, живши у вільному світі? Чи боролись ми за збереження нашого національного ества? Чи віримо ми в невмиручість нашого народу так, як він вірив, коли писав: „Вірю в силу духа і в день воскресний твого повстання“.

Про ролі жінки в родинному і суспільному житті довідуємося з його творчості і листів. Він не тільки визнавав за жінками рівні з чоловіками права, а й вимагав від них такого свідомого ставлення до своїх родинних і громадських обов'язків, як від чоловіків.

Для дітей і молоді він залишив твори, що не втраять ніколи своєї актуальності. Чи дали ми їх в руки своїм дітям? Тож не обмежуймо наших святкувань тільки академіями, засіданнями чи концертами. Використаймо цей рік для того, щоб перевірити Франковими мірлами наші дотеперішні досяги та запланувати нашу дальшу діяльність у дусі його творчих ідей. Але, щоб керуватися Франковими ідеями, треба їх знати, вивчати.

Нехай твори цього великого письменника будуть в кожній українській родині. А зорганізоване жіноцтво через Гуртки Книголюбів може спільними силами обговорювати і вивчати його спадщину. Словом, живімо й працюймо разом з Іваном Франком, як нашим учителем і супутником у нашій національно-культурній діяльності. І це буде найкраще відзначення цього Франківського року.

З Головної Управи СУА

Культ.-освітня й імпрезова праця

Д-р Є. Єржківська

XIV-та Конвенція щедро обділила нас своїми резолюціями. Тепер пора їх впроваджувати в життя. А наша освітня ділянка — многогранна. Адже духове життя наших Відділів пливе не тільки одним руслом. Нас цікавить література, образотворче мистецтво, музика, хочемо зберігати наші обряди, пізнати найновіші здобутки науки, орієнтуватись у політиці.

Тому велику увагу приділяємо доповідям у Відділах. На щомісячних ширших сходинах членів запрошуємо гостей-фахівців або й користуємось талановитими членками, щоб послухати одне чи друге. Цікаво схоплена тема, зв'язко подана — завжди матиме вдячних слухачів. Відділи повинні обмінюватись ними.

Цей рік проходить у нас під знаком української книжки. Виставка книжок жіночого пера на Конвенції дала багатий урожай: 50 книжок і 40 прізвищ учасниць-письменниць. Щоб не тільки делегатки мали нагоду їх пізнати — повинні Окружні Ради СУА повторити виставку у своїх Округах. На Літ. Вечорі з тієї нагоди можна провести обговорення виставлених книжок та влаштувати зустріч із найближчими в околиці письменницями.

Місяць жовтень — це місяць книжки і преси. Не забудьмо в Відділі влучити до запланованих сходин на цю тему — виставку книжок і їх продаж, щоб практично засвідчити наш інтерес до друкованого слова. Головною кампанією на цей місяць буде створення Гуртків Книголюбів, що згуртують якоесь число любителюк української літератури. Їх ми повинні в цьому році мати якнайбільше.

А в висліді здобудемо ще одну

цінність — бібліотеку при Окр. Раді. Спершу треба подбати, щоб у ній знайшлися всі книжки видання Централі СУА, Окружних Рад і Відділів (конвенційні, ювілейні). Це нам дуже придасться для ознайомлення членства з історією й осягами нашої організації. А потім у бібліотеці залишаться книжки жіночого пера і вона стане центром для ознайомлення членства з сучасною літературою.

В цьому році ціла українська громада відзначає 50-ліття з дня смерті Івана Франка. Закликаємо Відділи включитися в загальні святкування, а також присвятити спеціальні сходини його пам'яті.

Свято Жінки-Героїні вже поза нами. В усіх округах присвятили його пам'яті жертв большевицьких тюрем 1941 р. Але досліди над матеріялами ще тривають. Стараємось відшукати кол. в'язнів та записати імена і прізвища погиблих. Ці матеріяли слід надсилати до Централі, де з них твориться архів.

Наші прегарні обряди стараємось продовжувати й зберігати у родині і громаді. В тій цілі влаштуємо Свят-Вечорі, запусти, Свячені, обжинки й Андріївські вечорі. Та щоб вони справді виконували своє призначення, треба вглибитись у їх стародавній церемоніал, зміло його придержуватись та передати його значення молодому поколінню. В тій цілі намічено конкурс на обрядову сценічну картину та відповідні гутірки в Відділах.

Для змілого виведення обрядів та й інших імпрез користуємось

РІЧНИЙ ЛИСТОК

На початку розсилаємо річний листок (квестіонар) із запитамі про нову Управу й її адреси. Ці дані потрібні нам для справного контакту з Відділами. А досі ще не всі Відділи виповнили його. Розгляньтесь між своїми паперами й надішліть річний листок (на жовтому папері) якнайскоріше!

співпрацею мистців сцени і звуку. Тому така дуже бажана в нас праця драматичних і співочих гуртків. Співочі сили в нас завжди знайдуться, а серед молоді є й ентузіясти сценічного мистецтва. Але режисерів і диригентів у нас обмаль і їм треба створити в нас відповідні умовини. Треба розглянутися в окрузі й запросити їх до співпраці.

Та й взагалі увага для жінок-мистців повинна присвічувати нам у нашій праці. Про зустріч із письменницями вже була мова. Але й образотворчим мисткиням можемо допомогти виставкою творів чи товариською зустріччю. Виставка картин наших мисткинь, яка відбувається щороку в Нью Йорку, повинна завітати й до інших Округ.

Спорідненою ділянкою — це плекання товариського життя. Тут справді наші Відділи вкладають велетенську працю в оті обрядові й чайні вечори, забави, пікніки. На цьому терені зустрічається громада, зав'язуються нитки приятні, постають різні почини. Тому наша імпрезова референтура клопочеться відповідними ряжками для тих зустрічей, дбає про розваговий матеріал, підбирає зручних „товстмастрів“ і „конферансьє“. Це теж треба завжди змінювати й удосконалювати, щоб дивувати нашу публику все новим і привабливим.

Отже, як бачите, праці є доволі. Ще незгаданий наш матеріал для англословних Відділів СУА. Але про те буде мова окремо.

Наталія Чапленко

Культ.-Освітня реф. Гол. Управи

д-р Євгенія Єржківська
Імпрезова реф. Гол. Управи

П-ні Наталія Чапленко
Mrs. Natalia Chaplenko, UNWLA
Cultural Chairman.

Українське весілля

Із наших обрядів, мабуть, найцікавіше — українське весілля. Цей обряд, що відзеркалює давній світогляд наших предків, втілюється в чудовий мистецькій формі драми та й переповнений різними знаками-символами. Отже весь церемоніал весілля за-слюговує на те, щоб його пізнати й вивчити. Багато з того можна перейняти і в наш сучасний побут.

Формування нашого весілля вчені визначають на час дуже давній. Поодинокі його обряди вказують на час палеоліту (саджання на кожух вовною догори — тотемізм), неоліту (жертва коровай і участь родини в тому), бронзову добу (умикання і купівля молодої). Коли творився дружинний характер роду, тоді увійшла в весілля його номенклатура — князь, княгиня, бояри, дружини, світлики. Пізніші часи вже лиш слабо позначились на весільних звичаях.

Складовими елементами весілля — три великі обрядові церемонії. Це є сватання, заручини і саме весілля. Всі вони є повторенням умикання молодої, боротьби двох родів, замирення і завершення шлюбного церемоніялу. Триступенність цього обряду, мабуть, є вислідом збагачення й ускладнення взаємин між людьми. Та й свідчить про велику вагу, що її прив'язували до обрядів наші предки.

Сватання — це є початкові заходи молодого хлопця, що старається дістати згоду дівчини та її батьків на одруження. Ці заходи провадить звичайно його дядько з другим старшим чоловіком у формі відвідин із згоди приписаним церемоніялом. На знак згоди дівчина перев'язує сватів рушниками, а молодий дістає від неї вишивану хустку.

Заручини — це дещо розгорнена сцена сватання з участю сватів та всіх членів родини молодого й молодої. Запрошені також дружки і дружки, що наспівують весільних пісень. Окрім церемоніялу сватання, що його повторюють дещо поширено, введені

вже деякі фрагменти весілля, як садження молодих „на посад“ та обмін подарунків.

Саме весілля складається з окремих картин, що відтворюють уже широко те, що зображено в попередніх. Одягання молодої й молодого, вирядження їх до церкви, поворот кожного до своєї

Весільні символи з Гуцульщини:

„Прапор“ молодого і „гильце“, виконані заходами Окружної Ради СУА в Дітроїті

Wedding symbols from the Hutsul region in Ukraine: Bridegroom's banner and wedding tree.

хати, потім наподобнення військового походу та нападу молодого на хату молодої з метою викрадення її, опір родини молодої, замирення родів, викупне, що платиться братові молодої та цілій родині, садовлення молодих на „посад“, розподіл короваю і введення молодої до хати молодого.

В цих трьох обрядах відбилась багато елементів стародавнього вірування, залишки давнього устрою, та чудові зразки української пісенної творчості. Про культ сонця свідчить плетення вінків, печення короваю, запалювання вогню. Про сліди матриархату говорить передова роля матері в весільному церемоніялі та й роля старости, що ним звичайно буває брат матері. А весільні пісні — це виступ різних сторін у великій обрядовій драмі. Хор дівчат-дружок, хор хлопців-дружбів

та хор свашок і світлоок — це три різні групи, що підтримують обрядову дію. Треба ще згадати традиційні дієві особи, що ними є старший дружок (боярин), старша дружка, свашки і світлики.

В обряді весілля є ще багато дрібних сцен, що мають лиш допоміжне значення. Деякі з них включають глибоку символіку і самі собою творять окрему обрядову картину. Наприклад завивання вінків, що його проводять напередодні весілля у хаті молодої. Вінок із барвінку „завивають“ дівчата для молодої й молодого з певними піснями й відповідним церемоніялом. Накінець входить до хати молодий із своєю ріднею і старша дружка пришиває йому до шапки малий віночок, що його бере з рук молодої.

Подібне значення має приготування „гильця“, священного дерева. При цьому теж діє дівочий хор, що в піснях описує дію. А прибирання гильця dokonує рідня молодої, починаючи з верхка і сходжачи до низу за ступенем посьвячення. Гильце прибирають китичками калини, барвінку, хмелю, чорнобрюців, рути, позолоченими оріхами, стрічками. Оце прибирання пісня називає „звиванням гильця“, виразно натякаючи на родинне гніздо для молодої пари.

А вже печення коровай проходить в супроводі складного церемоніялу, що вказує на його велике ритуальне значення. Це залишок колишньої жертви, що її приносив рід з нагоди такого родинного свята. Тому й печуть коровай з участю кількох жінок того ж роду та й у піснях, що співаються під час того є певне закликання. Пізніше коровай виступає в самому обряді весілля, як жертва, у спожитті якої беруть участь усі представники родів.

Посаг або посад — є це місце, що на ньому саджають молоду чи молодого, або й молоду пару разом. Це почесне місце може знаходитися на покутті або й на (Продовження на ст. 8)

На виховні теми

Літнє зайняття для дітей дошкільного віку

Надходить гарна пора року, природа вкривається зеленню і цвітом. Старші діти радіють, бо зближається вакаційний час, вони зможуть поїхати до таборів, відпочинкових осель, на прогульки...

Малята залишаються найчастіше вдома і матерям приходиться знайти для них відповідне заняття. Час перебування дітей вдома може бути однаково корисний і прийнятний для них і для матерів.

Добре є подбати, щоб дитина мала вдома власний куточок, або кімнатку, які нагадували б їй садочок. В кімнатці повинні бути табличка з крейдою, папір і кредитки до малювання, плястеліна, книжечки з малюнками та, в міру змоги, українські платівки, клецьки і різні забавки. В кімнатці з таким вирядом, що нагадує дитині садочок, вона радо перебуватиме.

В погідний час батьки повинні ходити з дітьми на прохід до парку, де дитина може пізнавати повну красу природи — з її барвистими квітами і різного роду деревами, до зоологічного городу, де дитина познайомиться зі звірятками, що про них чула від учительки в садочку, або бачила на образках. Якщо в околиці є забавова площа для дітей, можна використовувати її для розваги дітей, як теж використати город біля хати, для влаштування дитині місця на забаву, з гойданкою, скринькою з піском та малим басейном.

Дуже корисним для загального розвитку дитини є практичне ознайомлювання її з природою. Для цього треба дати дитині під опіку малу грядочку, де вона сама засіє насіння, дбайливо підливатиме його і доглядатиме малі рослини.

Матері, що їхні діти перебували разом у садочках, повинні вдержувати зі собою постійний зв'язок, зокрема для організування спільних прогульок і зайнять

для дітей. Це дасть дітям нагоду бути в товаристві своїх українських ровесників.

Не менше важливими є спільні забави дітей в окремих хатах, при чому матері можуть чергуватися у догляді дітей. Це нагадуватиме дітям атмосферу садочка.

Загально відомо, що діти швидко забувають рідну мову, якщо постійно нею не користуються, як теж легко вивчають чужу мову при забаві з дітьми іншої національності. Тому обов'язком кожної української матері є подбати про те, щоб її дитина якнайчастіше перебувала в товаристві українських дітей, бо ж під час літніх місяців, діти не зустрічаються в українському садочку.

Ярина Грабовенська-Телепко

РОЗМОВА З МАМОЮ

Дорогі матері!

У цьому розділі хочемо містити Ваші думки, замітки, або запити, на які будемо давати наші відповіді. Просимо ділитися з нами Вашими виховними турботами й присилати й матеріал для „Розмови з мамою“. Підписуйтеся Вашим прізвищем, або псевдом. Тепер містимо відповідь на запит молодої матері про лектуру для 4-літньої дитини.

1. Книжка повинна цікавити дитину. Часами книжка здається дуже інтересною для нас і нам до вподоби, а дитина може зовсім нею не цікавитися.

2. Ілюстрації, малюнки, чи образки, повинні бути прості, гарно і естетично розмальовані і не роздіблені. Найкраще, коли є один образок, що представляє на одній сторінці одну тему.

3. Казка повинна бути коротка, легка до зрозуміння і дитяча. Зміст її повинен говорити про такі речі, з якими діти знайомі, а саме: про літаки, авта, звірят-

ка, забавки, або оповідання про інших дітей.

4. Діти люблять казку, в якій є багато акції і гумору, та де виступають люди і засоби руху, наприклад: Пан, що керує тягаровим автом, поліцист, що кермує вуличним рухом, діти з візечками чи на роверах.

5. Діти теж люблять казки про інших дітей, які роблять те саме, що вони. А саме: пригоди в садочку, подорож до крамниці, до лікаря і т. п.

6. Казки про звіряток є тоді найкращі, коли вони представляють нормальне життя звірятка.

7. По можності краще оминати казки, де неживі речі поворять чи прибирають прикмети людини, як наприклад, казка про корабель, поїзд чи авто, що говорять.

8. Казки про очайдухів, феїв, чи інші фантастичні постаті не можуть бути використані в дошкільному віці, бо діти шойно починають вчитися про світ довкруги себе, а тут подається дитині щось, що не є справжнє. Такі казки лиш дітей баламутять і здержують їх розумовий розвиток. Коли діти є вже старші, у шкільному віці, то цього роду казки їм не шкодять. Насамперед діти мусять зрозуміти, що є реальне — правдиве, поки вони зможуть розуміти світ фантазії, про відьом, очайдухів, фей, чи різні символічні постаті і явища.

Казку треба читати дітям для приємности.

*

З признанням треба ствердити, що українська дитяча література дуже багат. Але тоді коли для дітей стрших, себто від 6 років вгору можна дістати багато гарних творів, особливо казок, то для дітей дошкільного віку, себто від 3 до 5 років, немає казок, що відповідали б умовому розвиткові того віку. Тому побажаним було б, щоб Об'єднання Працівників Дитячої Літератури зайнялося цією справою і присвятило більше уваги дітям дошкільного віку і відповідній для них казці. Очевидно, що це вимагає зовсім іншого підходу до справи, якій ми повинні віддати всю свою увагу й серце.

Роксоляна

Помста Мавра

Переклад, відзначений на 6. Літ.
Конкурсі СФУЖО

Майже всі пасажери третьої класи знали Марієту, красуню у важкій жалобі з дитиною на руках, що сидючи біля вікна, уникала поглядів та розмов із сусідами.

Старі селянки дивились на неї з зацікавленням і ненавистю. На неї та її великі клунки з покупками, що їх поробила у Валенсії. Мужчини ж не могли відорвати від неї жагучих поглядів, хоч як це намагались приховати.

Це вперше Марієта відважилась вийти з хати по смерті свого чоловіка. Три місяці минули з того часу... Без сумніву через Теуляї, молодшого брата покійника, відважного двадцятип'ятилітнього очайдуха, постраху цілої провінції. Теуляї, будучи з багатого роду, покинув село, щоб жити в місті, коли на це дозволяв алькальд, або в горах, коли ставало „гаряче“...

На вигляд Марієта була спокійна. Та це лиш так. Під виглядом королеви ховались у неї непевність і страх. Хто вперше побачив її, не міг зостатись байдужим. Вона була, як Мадонни-опікунки містечок — біла, аж прозора, якби викупана в рожевому олійку з чорними очима та довгими віями. Струнка висока постать у чорній сукні носила голову на високій шії.

Так, вона була дуже вродлива і зрозуміле було всім божевілья її бідного чоловіка. Нісенітними здались даремні заходи Пепетової родини проти цього подружжя. Але ж одружитись багатому з бідною було подвійною нісенітницею. До того всі знали, що дівчина була дочкою чарівниці і від неї успадкувала різні відьмські штуки.

Та Пепет уперся. Мати його померла з жури, бо, як казали сусідки, воліла покинути цей світ, як побачити в своїй хаті дочку Брухи... Теуляї сам не шанував родинної слави і висмівав свого брата. Не міг погодитись із думкою, що матиме за братову красуню, про яку говорили в таверні (а те, що там говориться — свя-

Із Конгресу Міжнар. Жін. Ради в Тегерані:

Делегация Нац. Ради Жінок Америки на лєтовищі в Нью Йорку. Четверта від лїва п-ні Рабінс, голова Нац. Ради. На найвищому східці стоїть п-ні Стефанія Пушкар, голова СУА.

Delegation of the National Council of Women of U. S. at the airport in New York leaving for Teheran, Iran. Fourth from the left Mrs. Robbins, President. Highest on the right, Mrs. Stephanie Pushkar, UNWLA President.

те!), що сама приготувляла отруйні напитки, помагала матері відбирати молоко коровам, а в суботі разом із матір'ю вилітала кудись опівночі крізь димар...

Пепет не вірив нікому. Вспереч усім він наважився одружитись із Марієтою і внаслідок того відьомська дочка стала власницею розлогих вишнів, садів, великої хати при вулиці Мажор та мережив, що його мати зберігала в стародавніх скринях.

Збсжевліз! Ці дві вовчиці дали йому напитись якогось зілля і ще якихось порошків, що за думкою всіх діють із лєкельностю сядло ціле життя.

Стара, поморщена відьма, з поганим ском, не могла й вулиці перейти, щоб її не обкинули камінням хлопчиська. Вона залишилась сама у своїй халупі край села, в халупі, проз яку ніхто не нава-

жився би пройти, не псклавши на грудях знаку хреста. Пепет визів Марієту з цього багна, щасливий, що має за дружину найгарнішу дівчину в околиці...

А як вони жили! Сердешні селянки й досі згадують цей сором. Кожному було видно, що це подружжя — штука Лихого. Пепет із хати майже не виходив. Забував про свої поля, залишав наймитів, якби боявся й на хвилину відійти від своєї жінки. І люди на дорозі відвертались від їх хати, коли бачили крізь відчинене вікно їх обійми й пестощі. А вони, немов сп'янілі від щастя, забували про цілий світ. Це ж не було по-Божому! Немов скажені ссбаки, вони переслідували одне одне з ненаситної спраги... Ох, що ця дівчина й її мати поробили з Пепетом!

А Пепет щораз більше худнув

і жовк. Він якось нидів на очах, як мореля, що псується. Сільський лікар, єдиний, що висмівав відьом і людську забобонність, вважав єдиним ліком для Пепета — розлуку з дружиною. Але молодих не сила була роз'єднати. Вони цього не могли зробити. Й жили вони далі — він жалюгідний, а вона — квітуча, що не в силі була розвіяти спліток своїм гордовитим виглядом. Їм народився синок, але аж два місяці після батькової смерті. Пепет умирав повільно, як світло, що згасає, останнім своїм диханням звернений до дружини, витягаючи до неї свої худі руки.

А що діялося в селі! Всім були очевидні наслідки чарів. Стара зачинилась зі страху перед людьми в халупці, дочка не виходила зі своєї хати, звідкіля до сусідів доносився її лемент. Тільки згодом, скрадаючись пізно вночі вийшла з дитиною на цвинтар.

Зразу почувала якийсь острах перед шурином Теуляї, що для нього вбивство було іграшкою. До того він нахвалювався в таверні, що поріже на шматки братову та її матір. Але минав уже місяць, як Теуляї зник. Був очевидно зі своїми юпришками в горах, а може справи затримали його в другому кутку провінції. Тож Маріета відважилася врешті виїхати з села до Валенсії — поробити закупи за гроші, що їх чимало залишив їй бідний Пепет.

І стояв у вагоні неприхильний шепіт, погляди її палили, але Маріета підвела свої горді очі і погірдливим рухом повернулася до вікна, де втікали оливкові сади, біленькі хати й поля кудись назад, а обрій при останній зустрічі з сонцем, що заходило, потопав у золотистому тумані.

Поезд затримався на мафійській станції й жінки, що базикали цілу дорогу про Маріету, поспішили до виходу. Дехто залишився на місці і прощався з сусідками Маріети, що їм була година ходу додому. Вродлива удова, притискаючи до грудей дитинку, і тримаючи в руці клунок із накупленим добром, вийшла поволі зі станції. Їй хотілось залишитись позаду тих некликаних супутниць, щоб вони не сколихували злими язиками її спокою.

На довгих нерівних вулицях із великими деревами було мало світла. Останні хати протягнулись вдома рядами вздовж дороги. На кінці їх лежали поля, що накривались уже синіми тіннями ночі. В далині, як зєрвиця з мурашок, виділи постаті жінок, що випередили Маріету, досягали вже середини села з вежею, покрівля якої блистіла самоцвітом в останніх соняшних відблисках.

Нагло молодиця почувала неспокої, побачивши себе одинокою на далекій дорозі. Ще був добрий шмат шляху перед нею й западе темна ніч, заки вона опиниться в хаті.

Над одними дверми коливалась оливна галузка, суха й запорошена, показуючи вхід до таверни. Біля воріт спиною до Маріети стояв малий чоловічок, заклавши за пояс руки. Маріета здригнулась. Коли він повернув голову, побачила, що це брат її чоловіка. Боже мій, який жах! Але враховуючи ще деяку віддаль до нього, стала думати про зустріч, якої не уникнути... І дроз пробігла по спині при думці, що це він, Теуляї стоїть на воротах таверни. Пройшла мимо, не підводячи очей.

— Добрий вечір, Маріето!

Так, це був він. Коли вона ствердила це, вже не боялась так, як перше. Це був він, той варвар із зрадливим усміхом, що своїми очима прошивав її більше ніж словами.

Вмліваючи ледве шепнула „оля“ ця велика і сильна жінка. Почувала, що ноги їй слабнуть і їй потрібне зусилля, щоб втримати дитину на руках.

Теуляї усміхався таємниче. Чого їй боятись? Хіба вони не родичі? Він радий, що зустрів її, проведе її до села, а по дорозі поговорять про деякі справи.

— Пішли, пішли, — підганяв її.

І Маріета слідувала за ним, покірна як вівця. Це так перечило їй могутній поставі! Здавалося вона заворожена тим Теуляї, худим, миришавим, нікчемним, про владу якого свідчили хіба його колоччі очі, що випромінювали дивне світло. Маріета знала, що він може вчинити. Багато сильних та відважних мужчин знищала ця комаха.

Біля останньої хати передмістя якась бабуся замітала поріг.

— Гей, бабо! — крикнув Теуляї.

Жінка підійшла до нього, кинувши мітлу. Лиха слава Маріетиного шурина лунала занадто голосно, щоб йому та не послужили негайно!

Вихопив дитину з рук Маріети і не дивлячись на неї, немов вона не була гідна того, передав до рук старої, наказуючи пильнувати... Справа забере пів години, не більше, повернуться і заберуть дитину...

Маріета заплакала і нахилилась до дитини, щоб її поцілувати. Але він потягнув її за руку.

— Пішли, пішли!

Жінки, що доходили вже до села, були ледве видними крапками на білій дорозі. Важкі пахощі линули з піль, а на темному небі, що мало кольор фіялки, тремтіли перші зорі.

Ішли мовчки якийсь час, аж Маріета, захлинаючись від страху, постановила обізнатись. Те, що мав їй сказати, може зробити тут так само, як у другому місці... Здалеку скрипіли колеса якогось воза, чиєсь голоси перекликались у нічній тиші. Маріета дивилась із натугою на дорогу. Нікого там не було. Тільки вона і він. І він заговорив із пекольною усмішкою. Все, що мав їй сказати, було, щоб вона молилася..., а коли боїться, хай закрие лице запаскою. Такому чоловікові, як він — безкарно не вбивають брата...

Маріета відступила взад, як тварина, що знайшлася в обличчі небезпеки. Чекала найбільшого знуцання — що її жаливо поб'ють, що вратимуть волосся, потовчуть тіло, але... молитися й закривати обличчя? Умерти! І про це говорять із таким жажливим спокоєм!

Холодніючи, останками сил намагалась перекопати страшного Теуляї. Все, що люди говорять — це жажливі сплітки. Любила цілою душею свого покійного чоловіка, його кохає й досі. Помер, бо не вірив їй, а вона не мала сил бути холодною і жорстокою з людиною, що її так безмежно кохала.

Слухав її із усмішкою, що огидно викривила його лице.

(Докінчення на ст. 10)

Українська людина у П. Гаскара

П'єр Гаскар здобув світову славу книжкою оригінальних новел „Тварини“ (Les Bêtes), що принесла письменникові найвище признание літературної Франції — нагороду Критиків і нагороду Гонкурів. Творчість Гаскара привернула до себе увагу таких величин, як Альбер Камю і Андре Моруа, які вже напочатку п'ятдесятих років вважали його одним із найбільш обдарованих письменників молодії генерації. Новелі Гаскара високо оцінили англійська й американська критика; вони появились перекладами в англійській, німецькій, шведській, італійській та японській мовах.

Хто такий П'єр Гаскар і чому він особливо цікавий українському читачеві? — За літературним псевдонімом скривається народжений 1916 р. французький письменник і журналіст П'єр Фурніє. Крім повістей і новел, пише він для театру, телевізії, кіно, а теж для щоденної преси. В час війни був у рядах французької армії, служив на лінії Мажіно та в Норвегії, а в роках 1940-45 був воєннополоненим. Сьогодні він із родиною живе в Парижі, часом подорожує. Недавно, з рамени Світової Організації Здоров'я, відбув подорож по Азії й Африці. На конті Гаскара-письменника вже ціла низка книжок, що з них деякі („Тварини і люди“, „Утікач“, „Насіння“, „Коралевий бар'єр“, „Жінки і сонце“) доступні теж і в англійських перекладах.

Табір воєннополонених французів, що з ними був Гаскар, розташували німці десь ген на просторах окупованої України. З того часу, мабуть, і датується знайомство французького письменника із українськими людьми, що вряди-годи виступають героями його творів. Можливо, що знайомство це глибше й інтимніше, і що кореня його можна було б дошукатися в авторській біографії — а може, навпаки, письменник називає своїх героїв українцями для більшої тільки конкретизації персонажів, або для

своєрідного екзотичного кольориту?

Гаскар у своїх новелях далекий від публіцистики, від політики. Він розчарує всіх, хто шукатиме у нього будь-яких з'ясувань „української проблеми“, або бодай натяків на неї. Що більше, в галерії своїх українських постатей не до всіх він сповнений симпатією. В повісті „Час мертвих“, дія якої відбувається на Волині, в таборі воєннополонених, головними героями — полонений француз і його сторож-німець, що пробує проломити бар'єр ворожості і ненависти і знайти шлях душевного

зв'язку людини з людиною. Дія ведеться в атмосфері смерті: полонені працюють гробокопателями на кладовищі, здалеку гудуть конвої жидів, призначених на страту, над усім висить тривога неминучої загибелі. Частиною тла виступають у цій повісті українські поліцисти „з дикою ворожістю вівчарок“, з очима й головами, що „нагадують традиційні погроми“. Але навіть і тут автор пробує визволитися від фальшивих стереотипів і бачить парадокс абсурдного конфлікту між перебраним в уніформу українським „пайсаном“ і таким же пай-

Із вшанування 10-ліття смерті О. Кисілевської в Нью Йорку:

Зліва направо: д-р Софія Карпінська, культ.-освітня референтка СФУЖО, п-ні Лідія Бурачинська, редакторка Нашого Життя, п-ні Оксана Рак, голова Окр. Ради США, п-ні Маруся Бек, радна м. Дітройту, п-ні Олена Залізник, голова СФУЖО, п-ні Стефанія Пушкар, голова Союзу Українок Америки. (Гл. „Новинки з Централі“ у цьому числі).

The 10th commemoration of the late Mrs. Olena Kysilewska, first President of World Federation of Ukrainian Women's Organization.
From left to right: Mesdames Sofia Karpinska, Lydia Burachynska, Oksana Rak, Mary Beck, Olena Salisniak, President of WFUWO. Stephanie Pushkar, President of UNWLA.

саном-винарем із південної Франції.

У новелі „Тварини“ героями знову всеякоположені. До стайні, в якій німецька сторожа тримає совєтських полонених, впроваджують нових шестеро чоловіків. „Ви — українці?“ — питаються товариші вже з порога. „О, хлопці з-над Дніпра, чи бачили ви колинебудь левіз?“ Стайня справді у сусідстві циркової менажерії, і полонені щоразку спостерігають, як сторожа кормить м'ясом голондних звірів. Звірі ситі, а люди примирають голодом. У новоприбулих полонених із збомбленої крамниці запас давно небачених цигар. Знаходять шлях, щоб обміняти їх у сторожі за пайок м'яса призначеного тваринам. Тепер люди ситі, а звірі, у сусідстві, скаженіють від голоду.

У новелі „Жієнки“ — українські робітниця в німецькому таборі праці у Швайнемінде. В таборі замножились всі і робітниця скаржиться на це німцеві-командантові. Немає змоги загальної дезинфекції: робітниця дістає дводенну відпустку, щоб „зідвошивитись“. Справа обертається в іншу перспективу: воші раптом набирають на ціні — вони ж відкривають шлях до дводенного відпочинку; вошіма починають торгувати й обмінюватись. Але коли в сусідство жіночого табору прибуває ватага полонених чоловіків і передумовою для зустрічі з ними стає цілковите відзшивлення, починається посилене, але й безуспішна боротьба із нечистю, що розпаносилось по всіх закутках, що стало невідступним складником життя.

В новелі „Собаки“ в центрі уваги чоловік, бувший Ді-Пі, що його завданням тренувати воєнних собак. Він, одягнений у спеціальний одяг, грає ролю жертви, що на неї нападають тренувані для воєнного діла вовчурі. Національність героя тим разом, умисне, мабуть, не з'ясована. Сторонні кажуть про нього, що він чех, або поляк, а сам він — бувший студент Львівського університету і говорить про Станіславів, як про своє рідне місто. „Люди там мають німецькі імена, або поль-

ські, або чеські. І так моє ім'я — Франц. Тепер — я росіянин. Коли я був поляком, але батьки мої були австрійцями. Вони могли бути й румунами, або чехами. Моя національність, як бачите, невловна, власне кажучи, в мені кишить від національностей. Я належу до роздоріжж... Географи говорять одне, етнографи інше. Вони дають нашим загарбникам безконечну кількість алібі...“ Новела, як звичайно в Гаскара, сповнена скomплікованої символіки. Бувший діпіст приймає свою ролю, як месіяєстичне покликання і з послідовною впевненістю несе тягар відповідальності за ціле людство.

У творах Гаскара домінують творчки і люди, що схоплені у сніпсому коловороті життя і смерті. Свєєю тематикою і атмосферою, та своїм безперервним шуканням правди Гаскарові новелі часом нагадують твори Франца Кафки. Напевне же всім українським читачам припаде до смаку творчість Пєра Гаскара, але приємно відмітити, що в цього модерного письменника високої класи, автора, що має стільки глибокого зрозуміння і щирого тепла до всього людського, знаходить своє місце під сонцем та пробізає собі шлях у світову літературу і рідна нам українська людина.

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

(Продовження зі ст. 3)

скрині; його звичайно накривають кожухом, що зивернений вовною наверх. Наявність тваринної шкіри свідчить про достаток, а є напевне залишком колишньої жеркви.

Меч або прапор — це знам'я молодого. Його приготовляють в його домі з шаблі або палиці, що вострєлена у хліб. Її обвивають квітками, стрічками, пучками васильку і чебрецю. Цей меч супроводжає поїзд молодого; його несе світлик або старший дружба. В деяких оклицях перед поїздом молодого несуть червоний весільний прапор, а це є натяком на військовий характер його походу.

Скриня, що вміщує придане молоді, входить у дію щойно в

останньому акті весільної драми. Тоді бояри молодого навантажують її на віз при сліві свашок. Скриця буває гарно розмальована, щоб її бачили при переїзді селом.

Цей далеко неповний огляд весілля та його елементів каже нам пригадунатись над його змістом. Його побудова у формі картин, традиційні дієві особи, наявність видимих символів — роблять його бажаним сюжетом для сценічного оформлення. І справді — наші драматурги користувались його поодинокими елементами, а то й цілою дією для сценічної гри. Та й в історії нашого поселення давніша еміграція користувалась такою формою розваги.

Було б добре присвятити показові нашого весілля більшу увагу. У цьому напевне була б зацікавлена наша молодь, що радо вивчає стародавні звичаї. Л. Б.

Література:

Хведір Вовк: Студії з української етнографії та антропології. Укр. Гром. Вид. Фонд, Прага.

Д-р Леонід Білецький: Історія Української Літератури, т. I. Народня поезія. Авґсбург, 1947.

НАШІ ДИТЯЧІ СВІТЛИЧКИ

До 6 Дитячих Світличок, що по-стали з 1965 р. — прибули дві в цьому році — одна в Маямі, створена заходами 17 Відділу СУА, а друга у Воррені, Миш., створена заходами 76 Відділу СУА. В обох місцевостях Світлички по-стали при парохіях, одначе ініціативу подали Відділи СУА. Працю й опіку в Світличці проводять також Відділи СУА.

Разом маємо тепер 14 Дитячих Світличок. Отже в 13 місцевостях (у Шикаго є дві Світлички) українська дітвора дошкільного віку вже має змогу перебувати в товаристві ровесників, учитися українських пісень та віршиків.

На розбудову цієї ділянки потрібно фондів. XIV. Конвенція СУА ухвалила Виховний Фонд ім. Г. Ракочої, як обов'язковий. Ще не всі Відділи свідомі того, що в 1966 р. повинні влатити на ту ціль 5 дол. А Виховний Фонд потребує ще й численних пожертв, щоб міг послужити українській дошкільній дітворі!

Соловій із Полтавщини

Щедро обдарувала своїх дітей українська земля! З цими дарами-талантами вони розсіялись по світі й знаходять там вдячне поле ка праці. Та й нам припадає якась частинка їхнього таланту, коли слухаємо їх вряди-годи на наших концертах. Та щоб побачити їх у всій красі, щоб зрозуміти їх силу, треба розглянутись у чужих відгуках.

Так воно є з Таїсою Тарас. Щоб зрозуміти її обдарування, треба погребатись у газетних вирізках з Австралії. Ось рецензія на її виступ в опері Верді „Макбет“, а тут знов Донни Анни в „Дон Джіованні“ Моцарта. Там знов вона співає в концертах і ораторіях („Мессія“ Генделя, „Реквієм“ Дворжака).

А що вона сама каже про себе?

Народилась на Полтавщині. Після закінчення десятирічки стала вчитися співу в Київській консерваторії. Та вибух війни перебив дальший вишкіл. У 1943 р. вона вирушила в велику мандрівку. По дорозі доля всміхнулася їй, бо в Будапешті прийняли її до Музичної Академії ім. Ліста.

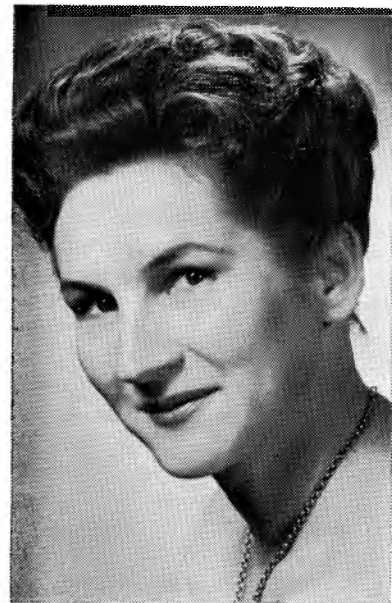

Taisa Taras у ролі Леді Макбет
Taisa Taras in Verdi's opera „Lady Macbeth.“

Краса її голосу звернула на себе увагу журі, що признало їй стипендію на повне навчання. І вже мала забезпечений в спері дебют, коли б дальші події не перешкодили тому. На початку 1945 р. прибула з чоловіком до Німеччини, де народився їм син. Материнство відорвало її на деякий час від дальших студій співу. Але потім почала продовжувати їх, виступаючи одночасно в концертах і в радіо.

У 1950 р. подружжя прибуло до Австралії. Пробувши два роки в еміграційних таборах IPO, Таїса Тарас переселилася до Сіднею, де знов почала виступати. Національна Опера в Австралії запросила її на кілька виступів, щоб публіка запізналась із її талантом. Це була роля Мімі в „Богемі“, Маргарити в „Фавсті“, Розалінди в „Кажані“, Константиної в „Дль Серальйо“. І від тоді постійно виступала в згаданих операх. У 1958 р. запросив її Елизабетан Трост Театр на нові ролі. Тут вона відіграла Аріядну в опері „Аріядна на Наксосі“, Чіо-Чіо-Сан в опері „Мадама Батерфлай“, Донну Анну в опері „Дон Джіованні“. А в 1964 р. зустріло її велике вирізнення. Вона відспівала ролю Леді Макбет в опері Верді в Мистецькому Фестивалі в Аделаїді, що є найбільшим музичним фестивалем в Австралії (так немов в Австрії Фестиваль у Зальцбургу). У тій же ролі вона обіхала всі центри Австралії з оперною кампанією „Елизабетан Театр“, що є єдиною державною оперою в Австралії.

Часопис „Де Сан“ пише про неї, що „партія була трудна і довга і її чудовий сопран із драматичною кольоратурою своєю красою і звуком відповідав тій ролі“. А критик із „Геральду“ пише, що Таїса Тарас „знаменита сценічна сила з темпераментом, що відчуває драматичність ситуації та прегарно фразує. Це одна з найкращих акторок, що я зустрічав на оперній сцені. Коли б вона й не заспівала ніодної ноти,

Taisa Taras
Singer Taisa Taras now residing
in Sydney, Australia.

то її гра передала б кожную думку й почування постаті, що її зображувала“.

Здається не треба більшого признання для співачки. Доказом того, є також її виступи в концертах і радіо. Тут мабуть частіше публіка слухає її співу, як солістки з симфонічними оркестрами. Тут вона працює під керівництвом відомих диригентів, як Поль Тібор, Вальтер Стяжни, Ференц Фрیرهї, Карел Анчерл та інші. З ними виступала в усіх великих містах Австралії й Тасманії та відбула турне по Новій Зеландії.

А на кінець трохи особистого. У своїй невеликій хатині, що її подружжя придбало за кілька літ побуту, Таїса Тарас — щаслива дружина і мати. Чоловік її — режисер, однак працює не за фахом. А син — студент медицини Сиднейського університету, теж талановитий піяніст. І тому ця родина просякнута музичними інтересами, що плакаються в різних напрямках.

Можливо, що в нормальних умовах розвитку Таїса Тарас була б досягла більше. Що її ім'я гриміло б у різних столицях та відзначувалось би на музичних фестивалях. Але в оточенні чужини та й ще такої „молодої“ в мистецтві країни, як Австралія —

Новинки з Централі

Дня 10. травня 1966 р. Національна Рада Жінок Америки згуртувала у своєму приміщенні в Нью-Йорку делегаток, що готувались до виїзду на **Конгрес Міжнародної Жіночої Ради в Тегерані**. Там вони дістали інструкції відносно дороги й участі у програмі Конгресу. Передискутовано також запропоновані резолюції. У цій нараді взяла участь п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі. Дня 12. травня група делегаток вирушила літаком із летовища в Нью-Йорку, щоб прибути на відкриття Конгресу 14. травня у Тегерані. Із ними відлетіла також голова СУА, що візьме участь у Конгресі в рамках американської делегації.

Дня 23. квітня 1966 заходами Управи СФУЖО, Окр. Ради СУА і Відділу Укр. Зол. Хреста у Нью-Йорку відбулося вшанування **10-ліття смерті Олени Кисілевської**, першої голови СФУЖО. При тій нагоді відбулось також вручення портрету Покійної кисти Михайла Дмитренка, що його офундувала радна м. Дітройту Маруся Бек. Від Гол. Управи СУА взяли участь у тому Вечорі — п-і Стефанія Пушкар, голова, п-ні Лідія Бурачинська й Ірина Падох, містоголови, пп. Ірина Пеленська, Наталія Чапленко, Марія Душник, Марія Ржепечька, референтки і пп. Катерина Пелешок і Іванна Бенцаль, члени Контр. Комісії. Була приявна також голова Окр. Ради з Нью-Джерси п-ні Ірина Левицька.

Пляни праці референтур Гол. Управи вже приспособлені до використання в Окр. Радах і Відділах СУА. Виготовлено — організаційний, молодечих Відділів, культ. освітній, нар. мистецтва, виховний, сусп. опіки. Інші пляни праці ще виготовляються.

вона досягнула дуже багато. Та й прославила свою Батьківщину своїм чудовим сопраном із драматичною кольоратурою. А для земляків вона стала — соловейком із Полтавщини, що вичарує піснею красу й мистецтво Рідного Краю. **Л. Бура**

ПОМСТВА МАВРА

(Закінчення зі ст. 6)

— Мовчи, дочко Брухи! Вона і її мама вбили бідного Пепета. Цілий світ про це знає. Його отруїли лихим зіллям. І коли б він тепер її слухав, то вона б і його могла зачарувати. Але ні! Він не впаде жертвою, як його бідний, дурний брат!

І щоб випробувати свої сили, простягнув свої костисті руки до Марієтиного обличчя. Повернув його до себе, щоб побачити зблизька поблідлі щоки, палаючі очі, що блистали в сльозах.

— Відьма-отруйниця! І нікчемний малюк пхнув її з усієї сили так, що її ставна постать впала на коліна. Відступивши крок узад, шукав чогось за поясом.

Марієта зацікавилася. Нікого на дорозі. Лиш далеко хтось кликав протяжно когось і чувся той же скрипіт воза. В болоті кумкали жаби, а десь вила собака. А поля запалили у сутінь.

— Уб'ють, уб'ють — стогнала, закриваючи обличчя чорним фартухом.

Теуляї підійшов до неї близьенько з пістолем в руці. Ще чув голос братової, що доходив із-під чорної запаски. Плачучи прохала його, щоб зробив це швидко, не мучив її, перериваючи плач молитвою. З неабияким досвідом пошукав дулом відповідного місця під чорною запаскою і вистрілив двічі. В димі й вогні побачив, що постать ніби штовхнута ззаду похитнулася і впала. З чорної маси виділялись лиш білі панчохи, що обтягали пружні литки.

Спокійний, як людина, що нікого не боїться і покладається завжди на можливість — сховатися в горах в останньому моменті, вернувся швидко в село по свого небожа, зовсім задоволений своїм вчинком. Беручи з рук старої маленького, був зворушений.

— Бідний, бідний мій! — прошепотів, цілує дитину. І почування дядька розплилися в задоволенні, мовляв вчинив для малого велику річ.

Оповідання Бляско Ібаньеса „Помста Мавра“ переложила з еспанської мови **Оксана Керч**

ПОКАЗИ ПИСАННЯ ПИСАНОК

Щороку весною в наших осередках працюють наші писанчарки. Починають від Різдва „ворожити“ над кошачками яєць, щоб перетворити їх у писанкові дива. Це є ті віддані народні мисткині, що засоблюють українську громаду в цей Великодній символ.

А поміж ними є й інші. Оті майстри цього діла, що проводять покази писання перед американською публікою. Щороку невтомно пояснюють це в американських клубах, школах, магазинах. Дуже часто їх робота попадає на сторінки газет поряд із цікавими світлинами писанок.

Однією з тих майстрів є п-ні Анастасія Вокер, містоголова Гол. Управи, в Дітройті. Газета „Дітройт Нюз“ подала 3. квітня ц. р. велику її світлинку поруч із мискою писанок за закресленим яйцем. „Вона навчилася писання від своєї матері, — сказано в статті, — але тому, що в неї немає дочки, то хоче людям передати це своє вміння“.

І передає його з умінням. Спершу розкаже про Україну й її народ та демонструє в прозірках усі етапи писання. У своїй збірці показує писанки з різних околиць України та пояснює знаки-символи, що на них знаходяться. Провівши писання на очах присутніх, відповідає на запити.

— Котра з писанок вам наймиліша? — спитала одна з учасниць.

— Всі мені однаково милі, — відповіла пані Вокер. — Хіба можете цінити свої почування більше або менше? А вони ж пов'язані з писанками. **л. б.**

ФУНДАТОРИ ДОМУ СУА

Відділи СУА охоче відгукнулись на заклик Централі й зголосили переміну своїх уділів на фундації. Це були в останньому часі — 26 Відділ ім. Ольги Басараб із Гемтремку, 57 Відділ з Ютики, 65 Відділ СУА „Дочки України“ з Нью-Брансвіку, 66 Відділ ім. Олени Кисілевської з Нью-Гейвену і 82 Відділ із Бронксу. Їх уділи (по 100 дол. кожен) увійшли у фундацію нового Дому СУА й причинились до скріплення цього єдиного дому української жінки у вільному світі.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

З нових позинів

БЮЛЕТЕНЬ ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА

В Великодньому часі досягнула нас така „писаночка“. Це був уміло зладжений і чепурно виданий Бюлетен Округної Ради СУА у Дітройті. Перше його число появилось у квітні 1966 р.

Вступне слово подає намір Редакції Бюлетену — інформувати членок Округу про пляни діяльности Округ. Ради, активізувати думку членок у відношенні до Відділів і цілої організації і заохотити членок іти за вказівками Округної Ради.

Глибокий зміст цієї праці з'ясувала у своєму слові голова Округ. Ради п-ні Олена Климишин. „Союз Українок Америки — це організація, що об'єднує жінок українського походження для духового росту шляхом освітньої праці. Організація, що її завданням є виховати членок на відповідальних та повновартних громадян української спільноти. Організація матерів-українок, що — виховуючи дітей у новій країні поселення — мають зберегти їх для України. Організація тут роджених, що — закладаючи родини та виховуючи нове покоління — мають передати їм придане, яке їх батьки привезли з України: українську духовість“.

Слідє перегляд діяльности Округ. Ради. Із нього довідуємось про осяги референтур. Організаційна — створила новий Відділ СУА в Ани Арборі, культ.-освітня — запланувала вечорі для пізнання всіх областей України, виховна — зладила плян праці й розіслала Відділам, суспільної опіки спирається на Добровільній Жіночій Службі, що з нагоди Великодня відвідала потребуючі родини. У червні плянується Зустріч Градуантів середніх і високих шкіл.

Свої звідомлення подали також Відділи СУА. — 23 ім. Ольги Басараб, 56 ім. Людмилі Старицької-Черняхівської, 58 ім. Олени Теліги, 63 ім. Софії Русової, 76 ім. Наталії Кобринської і 81 ім. Олени Степанів.

Про Академію в честь Жінки-Героїні, що відбулась заходами

Бюлетень Округної Ради СУА в Дітройті

Бюлетень Округ. Ради СУА в Дітройті
UNWLA Regional Council in Detroit, Mich. published a quarterly
bulletin for its Branches.

Округ. Ради, а з ініціативи 26 Відділу, є окрема згадка.

Окреме місце займають у бюлетені вістки про покази писання писанок. Впродовж березня 1966 р. провели їх кілька п-ні Анастасія Вокер, містоголова Гол. Управ. і п-ні Іванна Драгінда-Кульчицька. А від 26. березня до 6. квітня ці покази відбувались на Стейтовому Ярмарку кожного дня по два рази. Показ сполучений із інформаціями про історію й культуру України.

На кінці редакція повідомляє, що Бюлетень є покищо неперіодичним виданням, але Округ. Рада хотіла б видавати його квартално. Треба вірити, що Союзянки підтримають що „писаночку“ своєї Округи, що приносить їм честь.

Бюлетен редагує Колегія у складі — Дарія Бойчук, Люба Маринюк і Мирослава Зубаль.

Л. Б.

ЗАКІНЧЕННЯ КУРСУ ВЧИТЕЛЬОК ДОШКІЛЛЯ

Курс Учителюк Дошкілля, що розпочався 10. лютого ц. р. у Філадельфії, вже закінчився. В останній стадії курсантки відбули відвідини в установах дошкільного виховання. Найперше приглянулись лекції в зразковому американському дитячому садку при Дрексель Інституті. Потім відвідали магазин іграшок призначених для дитячих садків. Вкінці оглянули влаштування кількох американських садків.

Останні два місяці Курсу проходили в практичних лекціях. Кожна курсантка провела три лекції в обох Світличках, а саме Світличці 43 Відділу СУА і 20 Відділу УЗХ. Раз на

тиждень, на лекції Курсу, ці пробні лекції обговорено.

Курс Учителюк Дошкілля закінчився іспитом курсанток. Закінчення Курсу відбулось вчористо дня 11-го червня 1966 р. Про це подамо точні відомості пізніше.

ДОПОМОГА БАБУСЯМ

Вісім літ тому започаткувалась акція, що є єдиною в своєму роді. Це наша „допомога бабусі“, ота підтримка наших старших самітніх жінок в Європі. Нею наші Відділи обділюють своєю увагою й невеликою грошовою сумою цілий ряд тих, що провели своє життя на службі родині й громаді, а тепер самітно доживають віку в захистах або мешканнях. Наша допомога є для них ознакою признання і підтримки своєї громади.

Десять наших бабусь проживає в Німеччині, чотири в Польщі, п'ять у Чехії, дві у Франції, одна в Австрії. Разом їх 22. Деякі з них одержують „Наше Життя“, як лучника з організованим жіночим життям. Передплату дуже часто фундують Відділи або й прихильники цієї акції.

Ось які Відділи висилають допомогу бабусі: 10 Відділ у Філадельфії (2 бабусі), 11 Відділ у Трентоні, 13 Відділ у Честері, 22 Відділ у Шикаго (2 бабусі), 28 Відділ у Ньюарку, 33 Відділ у Клівленді, 43 Відділ (3 бабусі) та 44 Відділ у Філадельфії, 47 Відділ у Рочестері, 54 Відділ у Вільмінгтоні, 57 Відділ у Ютиці, 64 Відділ у Нью Йорку, 67 Відділ у Перт Амбою, 68 Відділ у Сиракузах, 70 Відділ у Пассейку, 71 Відділ у Джерзі Ситі, 76 Відділ у Воррені.

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 19 листопада 1965 р. відійшла у вічність наша членка-піонерка сл. п. **Ольга Недільська**, проживши 68 років.

Покійна була родом із Купчинь, село Тернополя, Зах. Укра-

їзна, а до Америки приїхала молодшою дівчиною і замешкала в Когсві, Н. Й. Тут у прибраній країні заключила подружжя з кряксом Григорієм, для якого була вірною дружиною і примірною матір'ю для своїх трьох дітей, сина Мирона, і дочки Наталії і Марії. Обидва вони з тепер по-вдовілим чоловіком спознали со-вісно свій тяжкий обов'язок, а саме виховали своїх дітей на щирих українців так, що навіть внуки говорять чистою українською мовою.

Покійна Ольга була довголітньою, надзвичайно працювитою та жертвенною членкою. Наш Відділ по її відході відчув велику втрату. В день похорону членки Відділу відправили її на вічний спочинок, а голова Відділу, п-ні Кароліна Бездух попрощала від цілого Відділу підкресливши, що дух покійної членки буде завжди між нами. Хай цей скромний спомин про покійну Ольгу буде висловом вдячності членок Відділу за її жертвенну працю, та американська земля хай буде їй легкою. Молимо Всевишнього, щоб стократно винагородив їй за всі добрі її діла.

У. Омецінська, секр.

БРУКЛИН, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 24-го листопада 1965 р. несподівано відійшла у вічність бл. п. **Олена Качюка**. Народилась 28. серпня 1920 р. у Нью Йорку. Членкою нашого Від-

У змагу за Наше Життя

Ви не повірили б, скільки українських жінок є поза рамками організацій! Першим кроком до того, щоб їх притягнути, є — передплата Нашого Життя. Адже в журналі є новини з жіночого світу, з відомлення з праці Відділів, цікаві світлини, цінні статті. А практична частина придасться кожній жінці-господині. Тому ми вдячні тим, що дбають про поширення нашого журналу. Вони скріплюють свідомість української жінки і матері!

Приєднали передплатниць в останньому часі:

Наталія Андрусів, Філадельфія (43 Відд.)	1	Анна Настюк, Юніон (28 Відд.)	1
Марія Душник, Бруклін (72 Відд.)	1	Лідія Одежинська, Філадельфія (41 Відд.)	1
Марія Ясінська, Дірборн (23 Відд.)	1	Розалія Полче, Нью Йорк (72 Відд.)	1
Лідія Колодчин, Воррен (76 Відд.)	1	Меланія Сміак, Торонто	1
Стефанія Левченко, Денвер (75 В.)	1	Люба Шандра, Шикаго (Окр. Р.)	2
Марія Максимець, Торонто	1	Стефанія Вільшанецька, Клівленд	1

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ділу була кілька літ, окрім того працювала в Марійській Дружині. Разом із своїм чоловіком Андрієм щедро жертвувала на парохіяльні цілі і школу.

Похоронна відправа відбулася 29. листопада 1965 р. у церкві Св. Духа. Членки Відділу віддали Покійній останню прислугу, прибувши в великому числі на Панахиду і похорон і стояли в жалобних лентах при домовині. Службу Божу відправили — о. декан Андрушків, о. Павлович і о. Рейнарівич. Прощальне слово виголосив о. декан Андрушків.

У важкому смутку покинула чоловіка, з яким недавно відзначила 25-ліття свого подружжя. Полишила двох синів — Андрія з дружиною і 14-літнього Річарда.

З жалем провели Союзнянки Покійну в останню дорогу. Цими словами прощаємо її востаннє, а рідні Покійної висловлюємо щире співчуття.

Марія Стефанишин
пресова референтка

Рідні Покійних і 21 та 34 Відділам СУА щире співчуття висловлює

Екзекутива СУА

ЮВІЛЕЙНА КОНВЕНЦІЯ

На Ювілейну Конвенцію Ген. Федерації Жіночих Клубів, що відбулась у дні 5.—10. червня в Шикаго, Управа СФУЖО вперше вислала свою представницю в особі містоголови п-ні Олени Лотоцької. В Міжнародному Дні, що припав на 8-го

червня, п-ні Лотоцька виголосила короткий звіт про працю СФУЖО.

Союз Українок Америки, що є членом Краєвої Федерації Жін. Клубів, вислав теж своїх представниць на Конвенцію. Централю СУА репрезентувала п-ні Марія Душник, референтка зв'язків. Окрім того прибула на Конвенцію п-ні Анастасія Вокер, містоголова Гол. Управи.

Дня 12. червня відбулась Зустріч українських делегаток з Окружною Радою СУА.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. д-ра Петра Хрептовського складаємо 15 дол. на пресовий фонд Нашого Життя, а дружині п-ні Марії Хрептовській та родині висловлюємо наше щире співчуття.

Членки Окружної Ради СУА в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої дорогої членки бл. п. Марії Сігда складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Управа 5 Відділу СУА в Дітроїті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Штогрин складаю 5 дол. на ЗУАДКомітет, а 5 дол. на передплату Нашого Життя для бабусі.

Д-р Галя Скорецька, Нью Йорк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моєї дорогої сестри бл. п. Олександри з Дудиків Рабій, у першу річницю її смерті, складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і 5 дол. на передплату для бабусі.

Стефанія Бедрій, Ньюарк

СЛУЖБА ДОБРОГО НАСТРОЮ

Під таким наголовком умістив Харківський журнал „Прапор“ за березень 1965 р. репортаж про місцеві заклади побутового обслуговування. Недаром збіглася ця стаття з поклоном у бік підсоветської жінки, що його за „традицією“ проводить у березні тамошня преса.

Із репортажу довідуємось, що магазини Харкова мають лиш 30% потрібної кількості опакуння. Покупці мусять приносити свій папір чи торбинки, коли хочуть одержати й принести додому товар. Але навіть і тоді справа не розв'язується. Бо восени 1964 р. оголошено в газетах, що населенню будуть продавати огірки і квашену капусту. Але купити можна було тільки 40-відерну бочку їх. Отже навіть власне опакуння тут не рятувало справи.

Великою проблемою підсоветського покупця — це неувага і байдужість продавців. Чи в крамниці є що продавати, чи немає — це не змінює справи. Він чи вона, що у взаєминах між собою говорять нормальним голосом, звертаючись до покупців стають подрагованими і злими. Продавець, що „не грубіянить“ — це рідкість, згадується в репортажі.

А третя болячка сфери обслуговування — це ремонтні майстерні. Тенденція до робітень великого масштабу довела до того, що на підбиття черевиків треба чекати аж 10 днів.

Отже чи можна говорити про „службу доброго настрою“? Хіба тільки про безмежну терпеливість української жінки, що десятиліттями переносить ці невзгоди. Березневе видання „Прапора“ тим насвітлило її трудний життєвий шлях.

Літні півоселі

Пусти мене, мамо, до табору,
До сонця, правди і простору...

Ця пісня роз'яснить личко дитини у шкільному віці. Треба з великим признанням відмітити велике зрозуміння батьків для цих літніх осель наших молодечих організацій. На них дітвору не тільки набирає сил, але в дозвіллі та молодечому гурті пізнає красу української таборової гри, та зживається з гуртом ровесників, одержуючи тривкі основи української особовости.

Та на жаль не всі українські діти мають нагоду відбутися літній табір. Часто вони залишені вдома серед міського гамору і спеки — бавляться самітні в парку чи на вулиці і всякають у випадкове, чужомовне товариство. Часто батьки не можуть дати їм цієї справжньої літньої розваги або й не розуміють значення її. І тому літній відпочинок не приносить їм справжнього духового й фізичного скріплення. Навпаки, неодна некорисна відомість чи звичка загніздиться тоді в молодій душі.

Розуміючи та доцінюючи вагу літніх осель Виховна Комісія СФУЖО видала заклик до складових організацій СФУЖО виявити ініціативу в напрямі літніх півосель. Ідея ця не нова. Її успішно розвивали виховні організації на рідних землях, організуючи такі півоселі по містах та селах. А тепер з успіхом їх організує акція боротьби з вбогістю в містах ЗДА, де літні півоселі себе дуже оправдали.

Виховна Комісія СФУЖО в Канаді, зложена з представниць українських жіночих організацій, дала почин до проведення першої української півоселі в Торонто в

1965 р. Це був денний табір для хлопців і дівчат у віці 6—12 р., з якого скористало 74 дітей. Він тривав тільки два тижні, але залишив певний слід у думках і настроях дітей.

У щоденну програму півоселі входило вивчення українських пісень, збагачення українського словника, природничі й теренові гри, прогульки, ручні роботи з лісового матеріалу. Зайняття відбувалися в Гай Парку, а в часі негоди в Пластовому Домі. Також використано можливість безплатного курсу плавання, що відбувався в місцевій школі під проводом кваліфікованих інструкторів.

Півоселю провадили виховниці й їх помічниці. Це були молоді студентки, що перейшли підготову й одержали вказівки щодо ведення щоденної програми. Вона проходила під гаслом „Гори Карпати“ й діти називали свої гуртки найменням карпатських квітів і тварин. Пісні і гри були пов'язані з нашими горами, під час прогульок діти вибирали собі „гірські шляхи“.

На закінчення табору відбулось святочне закриття і зустріч із батьками. Діти одержали відзнаки за відбутий табір та за поодинокі успішні іспити.

З великим запалом готується Торонто до нової півоселі в цьому році. Слово тепер за нашими осередками. В бюлетені „Українка у Світі“, ч. 4, 1965 р., докладно поданий спосіб підготовки такої оселі. Ще є час провести вступні заходи на те, щоб скріпити нашу міську дітвору. Це буде великим виховним успіхом кожної громади!

В. Ц.

Ч А С Т О Г Р О Ш І !

П-ні Стефанія Пушкар
Mrs. Stefania Pushkar, President of
the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

НА МІЖНАРОДНОМУ ГРУНТІ

Вістки про Конгрес Міжнародної Жіночої Ради в Тегерані вже пробили через нашу пресу. В азіській столиці з'їхались передові представниці жіноцтва, щоб намітити напрямні жіночого руху на найближчі три роки. В країні, де жіноцтво щойно недавно одержало громадські права, цей з'їзд мав свою особливу вимову.

Нам приємно ствердити, що на цьому ґрунті знайшлася й численна українська делегація. З-поміж складових організацій СФУЖО — Союз Українок Америки уповноважив до виїзду свою голову п-ні Стефанію Пушкар. Скористаємо з нагоди, щоб запізнати з нею наше членство.

Стефанія Чижович-Пушкар — уроженка Галичини. Середню освіту закінчила у Львові, а для здобуття вищої освіти виїхала до Праги, як багато тодішньої молоді. Зацікавлена в економічній розбудові своєї країни вона вступила до Високої Економічної Школи і закінчила її. Та молоду дівчину манили далші обрії. Внедовзі виїхала до Америки й тут доповнила свою освіту студіями психології на Пеннсилвенському університеті.

Повернувшись до Галичини Стефанія Чижович скоро згуртувала до-круги себе однодумців. Цей гурт молодих жінок у 1925 р. почав видавати журнал для жіноцтва п. н. „Нова Хата“. Щоб створити видавництво та розробити наш домашній промисл — відновлено кооперативу „Українське Народне Мистецтво“ при

Союзу Українок. Стефанія Чижович стояла в осередку цього почину. Серед трудних умови економічної кризи підприємство розвивалось та кріпло. На Світовій Виставці в Шикаго 1933 р. Стефанія Чижович презентувала кооп. „Укр. Нар. Мистецтво“. Розвиток і примінення народнього мистецтва вона підготувляла у журналі „Нова Хата“. Вибух війни не перервав цієї роботи. Стефанія Чижович мала змогу поглибити своє знання, працюючи над етнографічними збірками в Етнографічному Музею.

Коли велика мандрівка перенесла нас усіх за океан, Стефанія Пушкар (в тому часі вона одружилась із громадським та економічним діячем д-ром Володимиром Пушкарем) знов узялась за подібне діло. Її заходами у Філадельфії постала кооп. „Базар“ із виробництвом вишивок і кераміки. Це підприємство вказало дорогу багатьом іншим у ділянці ляльок та кераміки. Заходами кооперативи відбулись численні виставки в американському світі. Т-во Американських Етнографів запросило Стефанію Пушкар у свої члени.

Одначе це не було єдиним її зацікавленням. Прибувши до Америки в 1947 р. вона захопилась пляном скликання Світового Жіночого Конгресу, що його висунув Союз Українок Америки. В Комітеті Конгресу вона зредагувала Конгресову Книжку, а в 1950 р. увійшла до Екзекутиви США. Спершу як фін. референтка, а потім як містоголова брала активну участь у всіх починах США. XIV Конвенція вибрала її головою Союзу Українок Америки.

Великий громадський досвід і професійний стаж управнюють Стефанію Пушкар до участі в „жіночому парламенті“. Про її виступи й зустрічі почуємо незабаром.

ЮВІЛЕЙ ГОЛОВИ СФУЖО

Дня 2. квітня 1966 р. Екзекутива США влаштувала скромне відзначення 80-ліття Олени Залізник, голови СФУЖО. В Домі США у Філадельфії зійшлась Управа СФУЖО, рідня ювілятки та деякі її знайомі з давніх літ. Вечором проводила п-ні Олена Лотоцька, почесна голова США. Першою привітала ювілятку п-ні Стефанія Пушкар, голова США. Представницями організацій були пп. Оксана

Генгало (Укр. Зол. Хрест) і д-р Марія Струтинська (Марійська Дружина). По вечері, яку подали члени Управи США, вітали п-ні Олену Залізник інші присутні. Це були — пп. д-р Наталія Пазуняк, секретарка СФУЖО, Ганна Дмитерко-Ратич, Олена Чехівська, Ірина Пеленська, Климентина Кульчицька, ред. Мстислав Дольницький, Лідія Бурачинська. На кінці промовила ювілятка, розказуючи про різні зустрічі зі свого багатого минулого. У сердечному настрою проминув цей незабутній вечір.

ДО 7-го ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

Дня 31. травня 1966 закінчився реченець 7. Літ. Конкурсу СФУЖО. Ще не маємо списку всіх літературних творів, але подаємо тих, що наспіли в першому реченні. Це були псевда: 1. Опудало, 2. Межа, 3. Березень, 4. Міра, 5. Дарія Весела.

Мистецьке Жюрі в складі — Ірина Книш, Євдокія Стахова і д-р Микита Мандрика вже перечитують останні рукописи й незабаром відбудуть вирішне засідання.

Комітет Літературної Нагороди

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Перфещької складають 5 дол. на Фонд ім. К. Гардецької

Марія і Степан Генік-Березовські
Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Бурачинської, матері редакторки Нашого Життя, у першу річницю її смерті, складаю 5 дол. на видавничий фонд СФУЖО і висловлюю п-ні Лідії Бурачинській глибоке співчуття.

Марія Велигорська, Торонто

ДОПОВІДІ ПРО ЗДОРОВ'Я

Українська Жіноча Організація при ХОС у Бразилії провела у Курітібі цикл доповідей на здоровні теми. Ініціативу до того дала членка ОУЖ д-р Ірина Рибка. Доповіді відбувались раз у тижні, їх доповнювали фільмові ілюстрації. Дня 27. листопада 1965 р. відбулося закінчення курсу з участю представника Держ. Секретаріату Здоров'я.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1966

На сторожі здоров'я

Д-р Ераст Бурчинський

Жовчеве каміння

Заки перейду до властивої теми, хочу з'ясувати наперед дещо про жовч. Її витворює печінка і „посилає“ до жовчевого мішечка, що сповнює роллю переховального магазину. Коли спожитий людиною товщ переходить із шлунка до дванадцятки, тоді жовч виходить із мішечка і виконує своє завдання у травленні товщу.

У тому жовчовому мішечку найчастіше постають камені, хоча часом вони витворюються і в жовчевих проводах. Камені постають із жовчі. Нераз до їх витворення причиняється теж вапно, виділюване залозами жовчевих проводів. У більшості випадків жовчевого каміння в мішечку багато, рідше стрічаються поодинокі великі камені.

Найголовнішою причиною поставання каменів — це застій жовчі в мішечку. Підложжям до того є сильне стискання живота тісним корсетом, вагітність, дуже довге сидження й обструкція. Часом і хронічний запальний стан жовчевого мішечка може стати товчком до творення каменів. Ду-

же часто стрічаємо цю недугу в надмірно грубих (перетовщених) осіб. В Європі під час 1. світової війни в наслідок харчевих обмежень число хворих на жовчеві камені значно зменшилося. Під сучасну пору статистика виказує, що цю недугу має 5—10% населення світу. Вона виступає переважно по 40-му році життя; жінки хворіють на неї 5 разів частіше ніж чоловіки.

Цікавим є факт, що багато людей живе з жовчевим камінням і ніколи не терпить із тієї причини. Їх виявляють випадково при допомозі рентгенівських знімків.

Гірше є тоді, коли пацієнтові приходится відкрити їх у формі т. зв. жовчевої кольки. Полягає вона в гострих болях, що починаються з права під долішніми ребрами і йдуть у напрямі правої лопатки. Причинами появи такої кольки можуть бути: спожиття дуже товстої страви, удар в живіт або сильне його стрясення (напр., при їзді верхи), рівнож сильне хвилювання.

Камені можуть у процесі не-

дуги заткати вхід до жовчевого мішечка. Однак гіршою комплікацією є заткання каменем головного жовчевого проводу. Тоді жовч, що її печінка постійно виробляє, не маючи змоги вийти до кишок, входить до крові і спричинює жовтачку.

В такому випадку хірургічний захід є необхідний, себто удалення каменя при допомозі операції. Остання являється взагалі головним засобом лікування жовчевого каміння. Все ж таки, коли вони ще дуже малі („жовчевий пісок“), можна їх усунути при допомозі жовчегонних ліків. До природних засобів належить їсти мало, а часто (около 5 разів денно). Дієта при жовчевих каменях повинна бути без гострих приправ, убога в товщ. Рівнож є важне уникання жовтка і сильних алкогольних напійків.

Ще кілька слів про запобігання жовчевих каменів. Щоб уникнути цього прикогого захворіння слід обмежуватися в харчуванні у товщах, уникати обструкції, частіше харчуватися, а вкінці — особливо тим, що багато сидять, вправляти шоденну руханку, про рух і різні роди спорту.

НАШ ТРАВНИК УЛІТКУ

Заложення травника вимагає належного догляду. Зелений, густий та вільний від бур'янів травник будемо мати, тільки пильно доглядаючи його. Тут подамо деякі вказівки, що допоможуть утримати його в належному вигляді.

Що частіше будемо косити травник, то густіша буде в ньому трава. Часте кошення сприяє квітінню і зав'язуванню насіння трави, а тим самим скріплює їх силу росту. Коли не косити травника часто, тоді шляхетні трави гинуть і травник „лисіє“. З часом виростають менш вартісні трави і бур'яни. А коли траву часто косити, тоді однорічні бур'яни гинуть. Травник низько викошений усе має кращий, чистіший і гладший вигляд. Та й перерослий травник куди тяжче рівно скосити. Лиш при першому кошенні весною і на новозаложених травниках можна косити дещо вище, як на пів інча. **Р. Коцик**

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Користаймо з досвіду

Ликерія Мачук

Буковинські страви

Знов хочемо пізнати деякі страви нашої зеленої Буковини. Хоч і не відрізняються багато від іншої української кухні, проте є в них і дещо відмінного. Тому радо ділюся з читачками Нашого Життя своїм досвідом. Але хотіла б пізнати й страви інших частин української землі. Чому не відгукнуться наші посестри з-над Дніпра, Волині, Закарпаття?

Стравоспис:

Перекуска з риби
Помідорова юшка
Печеня в підливі
Макарони, м'ята картопля
Бурячки, огірок
Легкий оріховий торт

Перекуска з вудженої риби

Потрібно:

3—4 вуджені риби сер. величини
 $\frac{1}{2}$ цеголки масла (6 унцій)
 $\frac{1}{2}$ цеголки сметанкового сира
1 цибуля
1 ложка майонезу
солі до смаку
коли хто любить — трохи паприки (перець)

Риби почистити від шкірки та костей. Перепустити через м'ясо-рубку. Масло добре розбити в мішалі (міксері), додати сир і вимішати з маслом. Далше додати змелену рибку, дрібно покришену цибулю, ложку майонезу і посолити до смаку. Все це дуже добре вимішати. Коли хто любить, можна додати пів дрібно покришеної паприки.

Подається до напитуку, чи то на тарілочках, чи то як намазка на сухариках. У тому випадку ще накладається зверху кусник помідора й оливку.

Помідорова юшка

Потрібно:

курачі подрібки (можна додати грудницю або лабу)

закришка (петрушка, морква, сальера, цибуля)

3—4 помідори

1 горнятко макаронів

1 горнятко сметани

пів ложечки борошна (муки)

Обмити курачі подрібки, приставити з закришкою і посолити, нехай вариться. У міжчасі зварити помідори аж зм'якнуть. Коли м'ясо і городина зм'якнуть, тоді перецідити юшку. Перетерти зварені помідори через ситко, не відливаючи вивару. Змішати юшку з помідорами, поставити нехай закипить. Сполокати макарони зимною водою і закинути на кип'ячу юшку. На кінець додати сметану, в якій ми розбили пів ложечки муки. Нехай раз закипить. Коли немає квасної сметани, тоді можна її заступити вершками (солодкою сметанкою).

Примітка: Існує дуже добрий спосіб приготування квасної сметани вдома. Приспособити до цього окремих горщик і вимастити його стіни квасним молоком або йогуртом. Налляти туди вершків (солодкої сметанки) і поставити в тепле місце (кімнатної температури). На другий день сметана стужавіє і на смак далеко краща, як купна. Подібно можна приладжувати квасне молоко.

Печеня

Потрібно:

3 ф яловичини (волового м'яса) як на печеню
1 цибуля
1 мала морква
англійський перець
лавровий листок
сіль, трохи муки
 $1\frac{1}{2}$ горнятка сметани
оцет, сіль

Обмити м'ясо, покласти в посудину, посолити, покропити оцтом і трошечки посипати перцем. Дати до того ложку масла або оливи, накрити покришкою і всунути до

печі на 350—400 ст. Нехай печеться пів години. У міжчасі перетерти на терці моркву і цибулю і тоді додати до печені. Рівнож додати 7—8 зерен англ. перцю, невеличкий лавровий листочок і залишити далі нехай печеться. Час від часу підливати м'ясо теплою водою, щоб не пригоріло. Коли городина цілковито зм'якне і трошечки засмажить, а м'ясо вже м'яке (пробувати вилками), тоді заллати його горнятком квасної сметани, розбитої з двома-трьома ложечками муки. Опісля розвести до відповідної густоти теплою водою. Лишити, щоби м'ясо разом із підливою покипіло. Коли хто любить, може додати трохи червоної порошоківаної паприки.

Подається з вареними макаронами, м'ятою картоплею, квасним огірком, бурячками на буковинський спосіб.

Бурячки на буковинський спосіб Потрібно:

кілька варених буряків
трохи цитринового соку або оцту
олива
2 зубки часнику
дрібка цукру

Варені буряки покроїти, як локшину. Додати до смаку цитринового соку або оцту. Трохи посолити і помастити оливою до вподоби. Встругати один-два зубки часнику. Додати дрібку цукру, або заступити його сахарною.

Листковий оріховий торт

Потрібно:

$1\frac{3}{4}$ горнятка борошна (муки)
 $1\frac{1}{4}$ горнятка масла
6 унцій мелених волоських оріхів (1 $\frac{1}{2}$ горнятка)
 $\frac{3}{4}$ горнятка цукру

До перекладки:

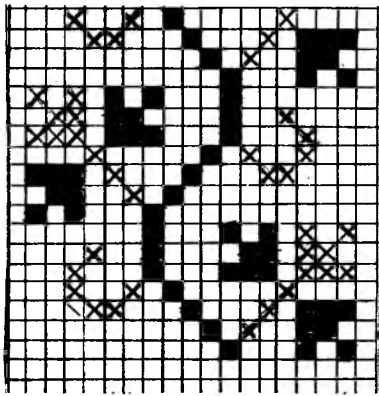
1 горнятко квасної сметани, може бути й солодка
1 горнятко мелених оріхів
 $\frac{1}{2}$ горнятка цукру
запах ванілі

Борошно (муку), масло, мелені оріхи і цукор замісити в тісто. Покласти на одну годину в холодне місце. Потім поділити на 3 частини і спекти на 350 ст. у вимашеній тортівниці на золотий

Вишиваймо

Хлоп'яче вбрання улітку

Не тільки дівчаток, але й хлопчиків хочемо прикрасити вишивкою. Взір мусить бути скромний, прикраса примінена ошадно. У попередньому

Взір для хлоп'ячого вбрання

числі подали ми, як вишивати сорочку до народнього строю. А тут є кілька проектів звичайного та вихідного вбрання, легко прикрашеного взором.

Ч. 1. **Штанці** для 4-літнього хлопчика із сірого або кремowego полотна. Взір примінений на підтяжках (шельках) із поперечкою. Зразок узору поданий, але можна вживати й інші вузькі взірці.

Ч. 2. **Краватка** до спортивного вбран-

колір. Коли починає рум'янитися, тоді готове.

Перекладка: До сметани, добре вбитої в мішалі (міксері), додати цукор, оріхи і запах ванілі й усе вимішати ложкою. Цим перекладати коржики.

Покривання торта. До цього послужить нам окрема склиця, що її легко зробити. Втерти дві ложки масла з цукром-мучкою (до смаку) і покрити верх і боки. Зверху притрусити все меленими оріхами.

ня для 14-літнього хлопця. Для тієї цілі можна купити готову краватку ясного кольору, а до неї приспособити скісний взір у відповідних кольорах.

Ч. 3. **Вишивана сорочка** для 9-літнього хлопчика. Готову куплену со-

рочку з викладаним коміром можна делікатно прикрасити взором на його рогах та на кишенці.

Форми на сорочки і штанці знайдете у виданні „Баттерік“ ч. 2823.

Взір для підтяжок. Хрестиковий взір „хмелик“, виконаний у двох красках, чорній і червоній. Чорна DMC ч. 310, а червона ч. 321.

Вбрання для хлопчиків різного віку
Boy's garment can be adorned too.

Порадник народнього строю

Хочемо очіпків

У листопадовому числі Н. Ж. з 1965 р. Ви заповіли, що подасьте зразки очіпків для вжитку наших хорів. Чекаю цього нетерпеливо! Ці

Жіночі очіпки Чернігівщини і Київщини, виконані з шовку і прикрашені вишивкою

Women's headdress used in central Ukraine.

квітчасті стрічки чи кісники, що Ви подали там, годяться радше для молодих жінок. А жінка середнього віку таки повинна висіяти в хустці або очіпку. Та з хусткою біда! Її треба відповідно пов'язати, а це забирає перед виступом багато часу. Та й у цьому кліматі хустка — це за теплий головний покрив. Коли співаєш на сцені, де сильне світло та ще й добре огріта зала — стає дуже гаряче. Найкраще було б, коли б співачки вдя-

Очіпки Полтавщини трохи нижчі й виконані з парчі

Women's headdress used in central Ukraine.

гали очіпок. Тепер їх дуже легко спорудити, бо дуже модні очіпкові капелюшки і їх раз-у-раз бачимо на головах жінок. Деякі з гладкого матеріалу, але є й такі з парчі і зовсім нагадують українські очіпки.

Співачка

Хоч ті очіпкові капелюшки в дечому нагадують наші очіпки, проте на них взоруватися не можна. Засаднича різниця між ними та, що сучасні капелюшки плоскі, хоч формою своєю подібні до очіпків. Українські очіпки підіймаються над головою вище або й нижче, це є основна їх прикмета. На Чернігівщині й Харківщині очіпки доволі високі, на Київщині й Полтавщині нижчі. Та все видніють над чолом, випускаючи зпереду вузьку смугу волосся.

Подаємо рисунок кількох зразків. Для сценічного виступу слід підібрати нижчий тип очіпка, що не заслонював би співачок дальшого ряду. Також з огляду на клімат треба робити його з легкого матеріалу (шовк, парча), хоч треба це підложити марлею на те, щоб туго стояв. Може бути з однокольорового шовку (вишневий, темнозелений) або з парчі різних відтінків. Ззаду може зшити кокарда із стрічками або й нічого. Бувають такі очіпки вишивані квітчастим узором. Але з огляду на масове виконання (для хору) краще обійтися квітчастим матеріалом.

Редакція

НАЙЛОНОВІ ЗАВІСКИ

Весною хочеться чимсь прикрасити хату. Кожна обнова вимагає більших грошей. Але завіски недорогі. Спробуймо це!

Найкраще надається на це найлонова сітка. Її виробляють у різних кольорах, продають подвійно широкую й коштує вона дуже дешево. При тому легко її шити, а ще легше прати. Чому не спробувати?

Найлонову сітку можна купити у великому магазині й у центових крамницях. Купуючи кількість на ярди, треба додати до довжини вікна по 7 цалів (інчів).

Шиючи завіски, треба наперед викінчити горішній рубець, загинаючи край на 3 цалі (інчі) на машині або руками. Добре було б у цьому рубці примістити окрему перегородку на металевий пруттик, що ним прикріплюємо бічницю завіски до карнізів. Звісно, цей пруттик можна впустити і без того через рубець. Але коли є окрема перегородка, тоді горішне викінчення завісок краще виглядає.

Долішній рубець завісок теж тієї самої ширини. Якщо ці сіткові за-

КУХОВАРСЬКІ НАЗВИ

(Продовження)

Е

Естрагон, острогін (Tarragon) — Рослина. Рід полину. Уживають листків і стебла у свіжому і сушеному вигляді. Використовується при маринадах, салатах, засолованні огірків і для виробництва оцту.

Естрагонний оцет (Tarragon vinegar) — оцет з естрагону.

Есенція оцтова — міцна оцтова сполука, що в куховарстві уживається тільки розпушена водою.

ВИТРИМО ПОДУШКИ

Улітку стараємось виставляти наші подушки на сонце. Найкраще повісити їх на шнур, поруч із біллям. Але не слід виставляти їх на сильне діяння сонця занадто довго, бо це висушує пір'я. Найкраще двічі або тричі обернути подушку, збиваючи пір'я кожного разу, а потім зняти. Буде легка і пухка.

ЯРКІ КОЛЬОРИ

На них треба приготуватись, якщо плянуєте цього року відпочивати над морем чи над озером. Бо там зацвітуть яскравим квітом пляжові костюми, нагортки, простирала; веселим квітником стане кожна пляжа.

І то не в одному кольорі зарябє кожна особа. Смугасті і квітчасті тканини будуть перемагати одна одну в кольорі і взорач.

Дводільні костюми не є вже новою. Але цікавою новинкою є тридільні — себто легкі сорочинки, що накидаються зверху або туніки, що пристібуються до нагрудника. Їх можна позбутись кожної хвилини. Але допомагають, коли треба, сховатись від дошкульного сонця. Зірка

Гігієнічні й сучасні приписи

НАТАЛІ КОСТЕЦЬКОЇ

Овочі й городина

можна замовляти в Централі СУА

Ціна 60 ц.

віски прикрашуємо вишивкою (перетиканням), тоді це закріплення рубців виконуємо вишивковим стібом.

- Ukrainian Woman -

WHAT TO READ ABOUT UKRAINE AND THE UKRAINIANS

by Marty

A key which opens all kinds of treasures is of course — a bibliography. We are happy to report to our readers that such bibliographies of books on Ukraine in the English language do exist. We recommend to our readers two of these: **Books on Ukraine and the Ukrainians**, compiled by Andrew Gregorovich (Toronto, Studium Research Institute, 1963, 30 p.) and **The Ukraine: Selected References in the English Language**, compiled by Roman Weres (Kalamazoo, Western Michigan University, 1961, 233 p.) These indeed are golden keys to Ukrainian heritage!

In any study of a national heritage — or any other study for that matter — there is no substitute for a good encyclopedia. How fortunate for all of us that such a Ukrainian treasure house of information is available in the English language. **Ukraine, a concise encyclopedia**, edited by Volodymyr Kubiyych and prepared under the auspices of the Shevchenko Scientific Society, is the most comprehensive and most authoritative source of information about Ukraine. It is being published by the University of Toronto Press for the Ukrainian National Association. The first volume was issued in 1963 and contains a wealth of material in its 1,185 pages. Well printed, rich in illustrations, scholarly and up-to-date — it is the best single book in English on Ukraine and the Ukrainians — one we cannot do without, and one we can really be proud of.

Two good talkers . . . not worth one good listener.

Chinese Proverb

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1966

In Honor of Ivan Franko

This year Ukrainian communities throughout the world are marking the 50th anniversary of the death of Ivan Franko, writer, poet, scholar, and politician.

Ivan Franko, the 20th century Ukrainian literary genius, gave us the bounty of his literary creativity, with a whole portrait gallery of interesting women. He created the famed satirical poem "Lys Mykyta," and is remembered as the author of countless children's stories. But Ukrainian women have yet a special reason for paying tribute to this great man, for he, more than anyone else at the time, was instrumental in helping the pioneers of the Ukrainian organized women's movement.

This does not mean that were it not for Franko, Natalia Kobrynska would not have founded the first Ukrainian women's organization in 1884. She arrived at this idea independently and personally drew up the by-laws of the organization. But Ivan Franko had a tremendous influence on the social consciousness of his time and one of his primary concerns was the raising of women's social status. His research work entitled "The serfdom of women as reflected in folk songs," published in 1883, traced all the social mores which through the years had relegated women to a subservient role in the social structure. In his literary work his heroines were often socially conscious women who fought for their social rights and human dignity. The impetus which Franko gave to a re-evaluation of the existing social structure paved the way for N. Kobrynska's undertaking. Franko also helped the cause directly through his encouragement and frequent notices in the press.

His greatest contribution,

however, was his editorial work on the almanach "The First Wreath." This collection of works of contemporary women writers and publicists appeared in 1887 through the efforts of N. Kobrynska and another pioneer of the women's movement, Olena Pchilka. Ivan Franko served in the capacity of adviser in the selection of material and did all the technical work on the project.

This valuable collection, published so early in the stages of the Ukrainian women's movement is certainly one of Franko's great contributions to the women's movement, and it is a recognition of this fact which has prompted Ukrainian women's organizations to honor him in this anniversary year.

UNWLA GREETSS NEW MEMBERS

The ever-growing number of American-born UNWLA members in the Michigan area prompted UNWLA Branch 76 in Warren, Mich., to invite them to form an English-speaking section.

Consequently, 22 members are now working under the guidance of Mrs. Lydia Kolodchin, UNWLA Organizational Chairman. The new members are:

Olga Adamek, Marilyn Antonow, Mary Buhay, Margaret Berant, Stella Chownyk, Eve Ferrari, Olga Gulawsky, Sonya Hulyk, Helen Indianu, Sonia Konko, Tenny Kohut, Helen Osten, Eleanor Pearson, Olga Pawluk, M. Plesochenko, Elaine Sawchuk, Louise Saks, Ann Sipsock, Barbara Szymczyk, Marie Spann, Anastasia Wayda, Eleanor Warshavsky.

UNWLA Executive Board

Mrs. Josefa Letnanchyn was honored at the Mother Soyuzanka Day in Philadelphia, Pa.

MOTHER OF THE YEAR

At the "Soyuzanka" Mother's Day celebration in Philadelphia, the membership honored Mrs. Josefa Letnanchyn, a charter member of UNWLA Branch 52 who is well-known in the Ukrainian-American community for her active participation in various community projects.

Mrs. Letnanchyn is a born Philadelphian. Her father, Mr. Joseph Bukata came from Hrymaliv and her mother Catherine Yakubovych from Kalush in West Ukraine. The young Josefa Bukata went to school in Philadelphia and took an active part in Ukrainian community life. In 1946 she married Wasyl Letnanchyn, an accountant. Their marriage was blessed with four children: Mary, 17, Wasyl, 15, Regina, 13, and Donna, 8. In 1961 Wasyl Letnanchyn died and the young widow was left with the difficult task of bringing up her children alone. But Josefa Letnanchyn did not retire from community life. As a Board member of Branch 52 for many years, she is always present at the monthly meetings.

Her daughter Mary, recently graduated from St. Basil's Academy and will enter the Lankeau School of Nursing. Mrs. Letnanchyn is employed at the Sears and Roebuck Company as a bookkeeper.

UNWLA Branch 52 is proud to have her as its member.

UNWLA MOTHER'S DAY

The annual Mother's Day celebration, sponsored by UNWLA Branch 42 "Daughters of Ukraine" and Branch 52 named in honor of Natalia Kobrynska, has been a traditional event over the past five years. Branch members choose a Sunday in May on which they meet for a Mother and Daughter's Luncheon, so called because Branch 52 is composed mostly of the daughters of Branch 42 members.

On May 22, the Luncheon was opened by the Secretary of UNWLA Branch 42, Mrs. Anna Sywulak who described the 5-year tradition of the observance honoring all "Soyuzanka" mothers. She noted that this year's gathering honored three distinguished mothers — Mesdames Sophia Stryzhak, Olena Markiw and Josefa Letnanchyn. The two first-named ladies are members of UNWLA Branch 42, while Mrs. Letnanchyn is a member of Branch 52. They were greeted with a warm round of applause and were presented with small gifts by Mrs. Sywulak.

Mrs. Helen Lotocky, Honorary UNWLA President and a member of Branch 42, then continued the program. In a surprise address she briefly retold the life story of Mrs. Sywulak, a long-time member of Branch 42 and treasurer of the UNWLA Executive Board, who helped to found Branch 52. On behalf of the Executive Board and the entire membership, Mrs. Lotocky thanked Mrs. Sywulak for her work in the UNWLA and presented her with a lovely embroidered landscape.

The luncheon, prepared by the ladies of both Branches under the supervision of Mrs. Sywulak, was followed by an entertainment program. Featured in the program were: Marta Onuferko (piano solo), Mrs. Katherine Pak, who spoke on the contributions of "Soyuzanka" mothers to the Ukrainian community, Nila Onuferko (recitation), and talented young singer Rosemary Horlak who sang three Ukrainian compositions. She was ac-

companied on the piano by her mother, Mrs. Luba Horlak, a member of UNWLA Branch 2 in Chester, Pa.

In closing the program, Mrs. Lotocky announced that a letter had been received from the Postmaster General, Hon. Lawrence F. O'Brien, acknowledging receipt of the Branch 42 request that T. Shevchenko be included in the Champion of Freedom series of postal issues.

The members were pleasantly surprised to learn from Mrs. Sywulak that the day also marked Mrs. Lotocky's birthday. She received a corsage from Mrs. Sywulak, who then led all present in the singing of "Mnohaya Lita."

The luncheon, which passed in a pleasant and congenial atmosphere, was positive proof of the co-operation and mutual respect which characterize the work of the two Branches, representing two generations of UNWLA membership.

A PROFITABLE VACATION

The family was discussing plans for summer vacation. The father was all for going to the mountains, the mother favored a warm ocean beach, and the children wanted to travel. No one was willing to compromise.

Finally, with some hesitation, I joined the conversation. I was not a member of the family, nor was I planning to spend my vacation with them, but I was reminded of an article by Mrs. Sophia Kotyk in "Our Life" (No. 2) in which she discussed various ways in which we could include our cultural heritage into our daily lives. Mrs. Kotyk suggested that we utilize our free time to become acquainted with Ukrainian music and literature, that we make use of folk art and crafts in the decoration of our homes, and that we foster our beautiful native traditions. It occurred to me that summertime was ideal for getting to know our heritage, and I proceeded to inform my friends of the many possibilities for combining a restful vacation

with a "refresher course" in our cultural heritage.

Ukrainian vacation resorts came first on the agenda. One such resort, not far from our city, features well-attended musical programs every Saturday. Another mountain resort is a virtual Ukrainian artists' colony and visitors have many opportunities to view excellent exhibits of the works of distinguished painters and sculptors. The UNA resort "Soyuzivka" is noted for its many fine musical programs which feature such outstanding Ukrainian performers as soprano Halyna Andreadis and ballerina Roma Pryjma.

My suggestions appealed to my listeners and I promised to find out the dates of notable programs and exhibits which they might attend. The children readily agreed that the Ukrainian summer courses at "Soyuzivka" were a good idea. I felt sure that my friends would make an effort to visit these Ukrainian summer resorts, if only for one weekend. They had realized, as I hoped that they might, that getting to know our cultural heritage could be a "fun" thing, an enjoyable re-awakening to the glory of Ukrainian, literature and music amid congenial friends in pleasant, picturesque surroundings. Sophia Kotyk had said it so well: "Our heritage is intrinsic to our doctrine, our way of life. It is vital to our humor and to our wisdom, for heritage is being witty and wise."

Our Branches might consider compiling brief informative lists of upcoming events at the various summer resorts for the use of the membership, or they might even plan group vacation tours. In any event, it is an undeniable fact that by vacationing at a Ukrainian summer resort they, and especially their children, will spend an ideal vacation — relaxing, enjoyable, and informative. O. S.

A leader does not say "Get going!" Instead, a leader says "Let's go!" and leads the way.

From the Congress of the International Women's Council in Teheran: Mrs. Luis Robbins, President of National Council of Women of U.S. and Princess Ashraf Pahlavi, President of the High Council of Women's... Associations of Iran.

UNWLA PRESIDENT AT THE ICW CONGRESS

The Triennial Meeting of the International Council of Women, held in Teheran, Iran from May 14-26 brought together delegates from over 60 countries. The opening session of the Congress was attended by Empress Farah, the wife of the Shah of Iran.

UNWLA President Mrs. Stefanie Pushkar was a member of the U.S. delegation and was assigned to the Migration Committee as a representative of the National Council of Women of the U. S. Mrs. Pushkar brought with her a sample display of Ukrainian arts and crafts which was exhibited during the Congress.

The American delegation proposed two resolutions for adoption by ICW — one on Human Rights and the other on "Patterns on peacemaking." The first is connected with the 1963 Human Rights Year and the second is based on the NCW "active work for the promotion of peace."

A leader does not walk behind with a whip but is out in front with a banner.

UKRAINIAN SINGER IN AUSTRALIA

Singer Taisa Taras, now residing in Sydney, Australia, was born in Ukraine. She studied in the Conservatories of Kiev and Budapest. Upon her emigration to Australia, she became a member of the National Opera and the Elizabethan Theatre Trust where she sang Mimi in "La Boheme," Marguerite in "Faust" and Donna Anna in "Don Giovanni." In 1964 she was invited to sing the part of Lady Macbeth in Verdi's opera.

"The Herald" of December 4, 1964 described her as a "fine singer with fire and temperament, a keen sense of drama, and a splendid sense of phrasing."

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

НАШИМ МАЛЯТАМ

Марія Дейко

ЖУЛЯ

Як приємно гріє і як багато тепла дає весняне сонце! Любить наш котик Жуля сонце! От і сьогодні ліг на хіднику на сонечку, солодко дрімає й тільки час від часу перевертається — повертає до гарячого сонячного проміння то один, то другий бік. І немає чого з цього дивуватися, бо Жуля не звичайний собі кіт, а сіямський. Його предки жили в Сіямі, гарячій країні на півдні Азії.

Перші три місяці свого життя він прожив у гарному садочку своєї господині, де він весело бавився з своїми братіками й сестричками. Вони ховалися одне від одного під кущами високих квітів, перекидали одне одного на зеленому травнику й усі одразу збігалися до мисочки, коли господиня виносила їм їжу. Наївшись, лягали під бік своєї мами й дрімали. А вона тим часом облизувала по черзі кожного з них. Щасливо жив Жуля коло своєї мами і нічого не чув і не бачив, крім цього зеленого чистенького садочка, обнесеного високим парканом та ще й дротяною сіткою нагорі, щоб ніхто з котів не міг із садка втекти.

І тому, коли ми понесли Жулю з цього садка й повезли його до нас автом, він дуже перелякався. Гудки авт, дзвінки трамваїв, рух і шум великого міста — все лякало маленького котика. Він притулювався в кутик паперової торбинки, в якій ми його везли, сидів там тихо-тихо й увесь час тремтів. Він і не пробував з торбинки вилізти й поглянути, що робиться навколо.

Ще більше перелякався він, коли ми внесли його до кухні й пустили на підлогу. Спинка його вигнулася, шерсть стала догори, а великі гарні очі з жахом дивилися на нас! Ми налили йому в мисочку молока, але Жуля на молоко й не глянув. Щоб дати йому час

обдивитися й заспокоїтися, ми вийшли до кімнати, перевіривши, щоб усі вікна й двері в кухні були зачинені. Але, коли ми за пів години прийшли до кухні, котика ніде не було видно. Довго ми шукали його по всіх закутках і нарешті знайшли: він заліз у вузеньку щілинку між кухонною пічкою й стіною й там сидів. Він, мабуть, думав, що як він нікого не бачить, так і його ніхто в тому закутку не побачить. З великими труднощами витягли ми його звідти й заклали щілину шматтям, щоб він туди не ховався.

Так у страху й тікаючи від нас, прожив у нас Жуля днів зо три, а потім став потроху звикати й до хати й до нас. Він до всього цікаво придивлявся, все обнюхував, скрізь лазив, у кожній шафі й на шафі побував. Весело бавився гумовими м'ячиками й мишками, а особливо втішився, коли ми прив'язали на шнурочку паперовий м'ячик і повісили його на крісло.

Коли він приїхав до нас, був дуже негарний. До дуже худенького рудого довгастого тільця

У ПАРКУ ЛІТОМ

Скільки в парку є пташок
та квіток,
і майданчик для діток
для діток!

На гойдалці полечу —
гойда-ди!

Білка скаже: „Чу-чу-чу,
не впади!“

Скільки в парку є стежок,
є стежок!

Побіжу на бережок,
бережок!

Жабка скаже: „Кри-ки-ки,
кри-ки-ки!“

Не йди близько до ріки,
до ріки!“

Г. Чорнобицька

був почеплений довгий тоненький хвостик, а до худесенької шийки велика голова з великим вухами, що войовниче стирчали вгору. Увесь не набагато більший за щура. Тепер він уже цілком дорослий, поважний і дуже гарний кіт. Його груди й живіт кольору молока, спинка кольору кави з молоком, голова, вуха, хвіст і лапи темnobруннатні, як і вузенька смужка на животі. Але великі очі його найкращі: вони сині-сині, як волошки, й дуже розумні.

Наш Жуля старанно полює на мишей. Годинами сидить на мишці з пшеницею в гаражі й чекає на мишу. Але, вплимавши її, так довго бавиться нею, що вона не раз і втече від нього. Тоді він марно шукає її і не завжди знаходить. Дуже охоче полює також на курчат, каченят, пташенят, і ми часто бачимо у нас у садку пташине пір'ячко. За це на нього нападають дорослі пташки, що побудували собі гнізда коло нашої хати. Вони ганяються за Жулею, літають над ним і голосно кричать. В таких випадках наш поважний Жуля робиться зовсім маленький, присідає до землі й прожогом біжить до хати.

З чужими котами він на наших очах ніколи не бився, але, мабуть, десь такі бійки бувають, бо в Жулі одне вущко надірване й зубика одного бракує в роті. Оце недавно помітили ми в нього свіжі рани на спині й коло вуха. Певне, бився з якимсь котом. А може, то його покусав пес. Кожного пса, навіть і маленького, Жуля боїться, обходить десятою дорогою і мерщій тікає на дерево або паркан.

Наш Жуля розумний, чемний і дуже ласкавий котик. Він дуже любить наше товариство і все шукає, до кого б він міг стрибнути на коліна, або притулитися на килимі до чийхсь ніг. І тоді задоволений і щасливий, муркоче — стиха розповідає нам свої котячі казки. А вечорами, десь коло во-

Як мавпи добували місяць

(Китайська казка)

Кілька мавп жили на узгір'ю.

Одного вечора місяць був круглий і блискучий. Мавпи спустилися з узгір'я додолю і почали гратися. Вони скакали, нищпорили в траві і кущах, бігали праворуч і ліворуч, гралися і їм було дуже весело.

Одна маленька мавпа побачила колодязь за великим деревом. Вона перегнулася через край каміних цебрич і заглянула вглиб.

— Ой лишенько! В колодязі був круглий, блискучий місяць! Маленька мавпа перелякалася, побігла геть і почала кричати: „Рятуйте! Рятуйте! Місяць упав у колодязь!“

Коли велика мавпа почула це, вона швиденько прибігла і заглянула в колодязь. То була правда — в колодязі був круглий, блискучий місяць. Велика мавпа також перелякалася і почала кричати: „Рятуйте! Рятуйте! Місяць упав у колодязь!“

Коли старша мавпа почула це, вона прибігла до великої мавпи і заглянула в колодязь. Дійсно, місяць був там, на дні колодязя. Тоді старша мавпа покликкала всіх інших мавп і сказала їм: „Трапилося щось жахливе! Місяць упав у колодязь! Ми мусимо його звідтіль вирятувати!“

Одна маленька мавпа сказала: „Вилазьмо на це велике дерево! Почіпляймося одне за одного, утворимо ланцюг у колодязь і вирятуюмо місяць!“ Маленька мавпа була мала, але мудра. Всі погодилися, що це добра ідея і мавпи почали лізти на дерево.

Велика мавпа закрутила свій довгий хвіст на товсту гілляку, вперлася ногами в дерево і по-

висла. Старша мавпа прикріпилася хвостом і ногами до великої мавпи, а велика мавпа обхопила її міцно руками. Таким чином вони чіплялися одна за одну і утворили довгий живий ланцюг, що сягав аж у колодязь. Останньою в ланцюгові була маленька мавпа. Всі чули, як вона радісно кричала з колодязя:

Старша мавпа прикріпилася хвостом і ногами до великої мавпи...

— Все дуже добре! Я вже наближаюся до нього!

Маленька мавпа протягнула руки до води і обома руками схопила місяць. Але все, що вона зачерпнула, було лише повні пригорщі води. А коли вона шукала руками за місяцем, вода уклалася кружками і місяць розбився на дрібні шматочки, що пливали по поверхні.

— Ой, лишенько! Ой біда! Я розбила місяць на дрібні шматочки!“

Коли велика мавпа почула це, вона розгнівалася:

— Як? То ти не змогла зробити такої простої речі? Ти розбила місяць! Що маємо тепер робити? Як його врятувати?

Інші мавпи почали лаяти і допикати маленькій мавпочці також.

За цей час вода трохи заспокоїлася і круглий, блискучий місяць з'явився знову.

— Все добре! Все гаразд! Місяць цілий і круглий знову!

Маленька мавпа спустилася знову ближче до води, але все, що вона зачерпнула, були лиш повні жмені води. Вона черпала і черпала, але не могла зловити місяця. Вона втратила терпець і почала скаржитися:

— О, як я втомилася! Місяць розбивається на шматочки, як тільки я до нього доторкнуся! Я ніколи не зможу витягти його з води!

(Докінчення на обгортці)

СОНЦЕ ТЕЖ КУПАЄТЬСЯ

Маленька Марічка
Прибігла до річки.
Дійсність, а чи сон це?
Гульк! — У річці сонце!
В матінки питається:

Сонце теж купається?
— Ой дитя маленьке,
Таж тому чистеньким
Сонечко пишається,
Що воно купається!
Зраділа Марічка,
Побігла до річки.
Хоч річка й міленька,
То й вона ж маленька!
Буде все купатися,
Сонцеві всміхатися,
Щоб бути чистенькою,
Мов сонце, міленькою...

Петро Кізко

сьмої години, наш мудрий котик уже сидить на порозі вітальні: сподівається, що хтось піде до телевізора. Він тоді стрибе тому з нас, хто дивиться на фільм, на коліна й теж дивитиметься на фільм, поки не засне.

Ми дуже любимо нашого милого, розумного й ласкавого котика. Любить і він нас і часто лиже комусь з нас руку, як це роблять песики.

Вісті з Централі

У червні відбулись останні місячні збори Відділу перед вакаціями. Членки успішно закінчили півріччя й заслужено йдуть на **літній відпочинок**. Кожна плянує його йнакше, але пам'ятаймо, що цього відпочинку дуже потребує наш організм. Тому не жалійте провести тих кілька днів над морем чи в горах або принайменше в цікавій подорожі. Це скріпить і відсвіжить вас!

Новий Відділ СУА в Россфорді, Огайо відбув дня 24. квітня свої основні збори. На чолі його стала п-ні Ірина Гнатчук. Відділ одержав порядкове число 31 і прийняв сотничиху Олену Завісну за свою патронку.

38 Відділ СУА з Ленсінгу, Миш., написав зворушливого листа. Хоч начислює лиш 8 членок, бо частина їх виїхала й відійшла у вічність, про те **не бажає припинювати роботи**. Щомісяця членки сходяться й стараються виконати те, що в їх силі. У квітні 1966 р. зібрали між собою „писанку“ для Централі з чого призначили на фонд „Мати й Дитина“ 15 дол., на пресовий фонд „Н. Ж.“ 10 дол., на кошти подорожі делегатки до Тегерану 10 дол. Разом 35 дол. на цілі СУА. Щире Спасибі!

42 Відділ СУА „Дочки України“ у Філадельфії впровадив гарний звичай. На Річних Зборах дня 13. березня 1966 р. у звіті Управи відзначено членок, що були присутні **на всіх ширших сходинах Відділу**. Це було їм приємно почути. Участь членки у ширших сходинах є мірилом її відданости й уваги для своєї організації.

Багато Відділів ще не виповнило й не надіслало **Річного Листка** (на жовтому папері), де зазначені адреси Управи Відділу. А це є кінечне на те, щоб Централя могла бути в контакт з Відділом. Тому прохаємо його негайно виповнити й надіслати!

Екзекутива СУА

Вітаємо!

Округа Дітройту завжди могла похвалитись приростом нового членства. Так і цього року. Правда, не маємо ще відповіді від усіх Відділів. Але обізнались — 23, 56 і 63 Відділи СУА і подали своїх новоприєднаних членів. **Щиро вітаємо їх в організованій сім'ї!** Ще не маємо відповіді 76 Відділу з Боррену, що впровадив окрему Секцію англомовних членок і 37 Відділу, що взяв під опіку групу жінок в Анн Арбор, Миш. Отже ми певні, що підсумки нашої членства в тій Окрузі більші!

Приєднали нових членок такі Відділи СУА:

23 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ, МИШ.:

Мері Мошалюк
Марія Шупер

56 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ, МИШ.:

Катерина Вишнівська
Марія Гарасевич
Ірина Джуль
Євгенія Котис

Д-р Софія Парфанович
Анна Татарин

63 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ, МИШ.:

Параскева Вальо
Маруся Кошів
Христя Парел
Ніна Черняк

ЕКЗЕКУТИВА СУА

ПОДЯКА

Головній Управі СУА, Округним Радам СУА в Дітройті й Шикаго, а зокрема 63 Відділові СУА та дорогим членкам Союзу Українок Америки, що так сердечно і щиро відозвались на моє невимовне горе, даруючи квіти на могилу мого бл. п. чоловіка Модеста Макара, даючи на Служби Божі за його душу й беручи участь у похоронних відправах — висловлюю найщирішу подяку.

Нехай Милосердний Бог винагородить Вас за щире і добре серце!

Ольга Макар із родиню

ПОДЯКА

Щиро дякуємо 8 Відділові СУА за участь у нашому подружньому ювілею та за гарний допис у Нашому Житті. З тієї нагоди складаємо 25 дол. на Дім для Старших у Філадельфії, 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і 5 дол. на Сиротинець СС. Василянок у Філадельфії. Нехай Господь Бог благословить добру працю СУА!

Петро й Єва Корпало, Асторія

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Нашим членкам пп. Розалії Когут і Євгенії Новаківській складаємо вираз щирого нашого співчуття з приводу втрати матері й батька, що недавно тому померли в Рідному Краю.

Управа 20 Відділу СУА
ім. О. Теліги у Філадельфії

НА ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

Постановою XIV. Конвенції постав при Відділах Фонд Наглої Потреби, що служить для сусп. опіки Відділів. Пожертви на той фонд будемо подавати в міру того, як Відділи їх зголошують.

28 ВІДДІЛ СУА, НЮАРК:

Замість квітів на могилу бл. п. Степанії Крамарчук зложили 10 дол. на сусп. опіку Відділу

Ярослав і Надія Бігунни, Ньюарк

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1966

при Громадській роботі

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО Окружний З'їзд

Дня 12. березня 1966 р. п-ні Євгенія Дубас відкрила загальні збори молитвою. До президії запрошено п-ні Стефанію Пушкар, голову Централі, як присутницю, пп. Євгенію Дубас і Ірину Кашубинську, як членів, а п-ні Марію Грушкевич, як секретарку. Відчитано протокол із попереднього З'їзду і прийнято без поправок.

Слідували звіти Відділів. Звітували: п-ні Параскева Когут (7 Відд.), п-ні Чорній (14 Відд.), п-ні Катерина Габрівська (30 Відд.), п-ні Демчук (33 Відд.), п-ні Хованська (69 Відд.), п-ні Софія Барусевич (87 Відд.). 60 Відділ СУА звіту не прислав.

Звідомлення голови п-ні Євгенії Дубас дало картину праці Окружної Ради. Всі сім Відділів працюють по своїй спроможності і добре звітують. П-ні голова була основницею Окр. Ради і причинилась до заснування Відділу в Лорейні. Шість Відділів вислало делегаток на Конвенцію. Голова змагала до признання праці СУА в громаді і хотіла придбати домівку. Обидва постулати ще нездійсненні, бо родинні події перешкодили їй у тому.

Слідували звіти інших членів Упра-

ви. Орг. референтка п-ні С. Барусевич розказала про відвідини існуючих Відділів та плян заснування нових. Скарбничка п-ні Бак подала, що прихід вносить 677.13 дол., а розхід 512.66 дол. Звітували також п-ні М. Грушкевич, секретарка, і п-ні О. Городиська, культ.-освітня референтка, але дані про її звіт не залучено.

Дискусія торкалась можливостей заснування нових Відділів та приналежності їх до найближчої Окружної Ради. Також порушено справу заграничної допомоги, що обіймає також Бразилію. Виринала також справа вдержання радіопередачі, з якої раз у місяць користалася Окружна Рада.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Когут ствердила, що книги переглянено і знайдено в порядку. Отже поставила внесок на уділення абсолютній, що збори одностайно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ольга Городиська, голова, пп. Ірина Кашубинська, Єлисавета Антонович і Катерина Мураль, містоголови, п-ні Юлія Тарнавська, секретарка, п-ні Ольга Бак, скарбничка. Референтками стали: п-ні Софія Барусевич організаційною, п-ні Ярослава Барнич культ.-освітньою, п-ні д-р Галина Андрієвська сусп. о-

п-ки, пп. Осипа Михаленко, П. Савчак і І. Мігайчук зв'язків, п-ні Іванна Яремко нар. мистецтва, п-ні М. Грушкевич пресовою.

До **Контр. Комісії** ввійшли — п-ні Євгенія Дубас, голова, пп. Параскева Когут, Ксеня Данилович і Марія Дейчаківська члени.

Допевідь голови Централі обіймала напрямні для Окружної Ради в найближчому часі. Їх оперто на резолюціях Конвенції та доповнено на нараді Екзекутиви з 22. січня. Це було — в срг. ділянці — творення нових Відділів і Конференція Орг. Референток у найближчому часі. В культ.-освітній ділянці — творення Гуртка Книголюбів, збірка предметів для Музейної Виставки СУА, архів доповідей, покази нар. мистецтва і стилевого нар. строю. У виховній ділянці — творення Дитячих Світличок, дитячих зустрічей, участь у літніх оселях. У зв'язках — підтримка участі в двох цьогорічних Конгресах. У суспільній опіці — Фонд Наглої Потреби, Добровільна Жіноча Служба, Фонд „Мати й Дитина“. У пресовій — дописи про працю округи, збирання передплати Н. Ж.

По короткій дискусії закінчено молитвою заг. збори.

Марія Грушкевич, секретарка

Чи Взіна приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят членин!

Окружна Рада СУА в Клівленді:

Сидять від ліва: пп. Ярослава Барнич, Єлисавета Антонович, Євгенія Дубас, б. голова, Катерина Мураль, Марія Чорній, Ксеня Данилович. Стоять від ліва: Софія Барусевич, д-р Галина Андрієвська, Ольга Городиська, голова, Ольга Бак, Марія Грушкевич.

ЮТИКА, Н. Й.
Свято Героїнь

Наша Рочестерська Округа, що має віддаль поміж окремими Відділами від 50—100 миль, улаштовує щорічно Окружне Свято Героїнь за чергою у своїх більших осередках. Останнього і цього року ми звеличали наших героїнь у Ютиці, що нас приваблює чепурною, затишною залею при греко-католицькій парохії, недавно збудованою за останніми вимогами техніки.

Сцена була прикрашена героїчною постаттю жінки, квітами і написом: „Поклін нашим героїням“. Свято відкрила наша голова Окружної Ради п-ні Марія Когутяк, що після змістовного вяснення значення цього Свята, запропонувала вшанувати наших героїнь однохвилинною мовчанкою та попросила до слова доповідницю, одну з найвидатніших Союзнок нашої Округи, п-ні Софію Онуфрик.

П-ні Онуфрик у своїй глибоко продуманій доповіді „За ідею Свободи“ спинилась стисло на всіх етапах нашої історії, участі в них нашого жіноцтва та на найвидатніших героїнях усіх часів, а зокрема відомих і невідомих героїнях останньої світової війни. Зазначила, що на нас лежить національний обов'язок своєю працею, жертвою й любов'ю довести, що ми гідні наших героїнь, закликала до єдності, бо лише у ній сила народу, підкреслила, що силу нації зберігає віками розстрілювана і катована українська мати. Солістка-сопрано п-ні Наталка Топольницька виконала „Аве Марія“, арію з опери „Мадам Батерфляй“ та цілком полонила слухачів своїм гарним і досконалим опрацьованим голосом, виконавши пісню „Нагадай, бандуро“ — Калужної-Китастого, за що всі нагородили її бурхливими оплесками. Супроводила на фортепіані п-ні Галя Гнап, що окрім того майстерно виконала етюд Шопена. Вірш Юрія Клена виголосила п-ні А. Кошикар, що полонила присутніх приємним тембром голосу і гарною дикцією.

Юначки пластового Куреня „ім. 500 героїнь із Кінгіру“ — Дарка Гнатів, Леся Бекерська, Влодка Гнап, Богданка Лужна — виконали гарно монтаж Л. Храпливої: „500 героїням“. Підготувала наших юначок відома в нашій окрузі декляматорка, п-ні Володимира Смик. Національним гим-

ном закінчено це під кожним оглядом удале Свято.

При цьому висловлюємо усім виконавцям програми та тим, що брали участь у підготовці його, щиро подяку. Шкода тільки, що завдяки проливному дощу публіка не дописала. Весь чистий дохід із Свята передано на „Фонд 500“. Після Свята була організована смачна перекуса для гостей і учасників програми, що її приготувала референтка сусп. опіки п-ні Володимира Величко й за це теж належить їй щира подяка.

Союзнянка

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українська писанка у В'єтнамі

В останньому часі в затишній боротьбі проти комуністичного насильства в рядах американської армії у В'єтнамі бореться чимало синів закріпощеної більшовиками України. Українське жіноцтво в Америці співчуває волелюбному в'єтнамському народові та рівночасно боліє за долю українських юнаків, що воюють у В'єтнамі. Щоб їм дати моральну піддержку, Центральня США вислала до своїх Відділів обіжник, в якому пропонувала з нагоди Христового Воскресіння вислати їм святочні побажання.

І Відділ США в Нью Йорку відгукнувся зараз на цей заклик. Ухвалено закупити мистецькі писанки. Гроші на ту ціль зложили слідуючі членки: пп. Головей, Гуменюк, Когут, Баран, Гринів і Дармограй. На знані адреси українських вояків вислано святочні побажання враз із писанками. Дійсну вагу свого вчинку членки І Відділу відчували кілька днів пізніше, коли на адресу голови прийшов лист з подякою від вояка, колишнього СУМівця, Анатоля Волошука. Щирі й палкі слова молодого українського патріота, а разом американського вояка, зворушив нас до сліз. Він оживив у нас віру, що наша молодь не пропаде, не розпливеться в чужому морі, бо вона національно свідомо. Народ, що має таку молодь, здобуде волю й „засяде у народів вольних колі“.

М. Л.

ЧЕСТЕР, ПА.

Свято Жінки-Героїні

Вже ввійшло в традицію, що кожного року в місяці лютому або бе-

резні наш Відділ обходить Свято Героїнь. Цьогорічне свято було скромне, але виконало своє призначення.

Дня 20. березня ц. р., по Службі Божій, о. О. Мичик відправив Панахиду, а членки США виступили рядами в жалібних лентах, із світлом, щоб віддати покійним жінкам-героїням належну пошану.

О годині 2-гій по полудні відбулися місячні збори, а після зборів сходили, призначені пам'яті героїнь. Свято розпочато відспіванням гимну США. Через неприявність голови п-ні М. Івахів провід свята перебрала секретарка п-ні Татарів. Вона коротким вступним словом відкрила свято і попрохала присутніх ушанувати пам'ять усіх героїнь однохвилинною мовчанкою. П-ні Тамара Захарків, культ.-освітня референтка, прочитала реферат, присвячений 25-тим роковинам вибуху німецько-советської війни, жертвою якої була письменниця та громадська діячка Людмила Старицька-Черняхівська.

П-ні Марія Больонка виголосила вірш, присвячений героїням, що написав її чоловік Василь спеціально на це свято.

Кінцeve слово мав голова місцевого Відділу УККА інж. С. Шевченко, висловлюючи признання жінкам США за влаштування цього свята.

Свято закінчено відспіванням національного гимну, а відтак при застелених столах, каві й солодкім присутні ділились ще довго спогадами з останньої війни.

Переведено збірку на „Фонд П'ятсот“, що принесла 10.55 дол., які переслано до Централі США.

Марія Івахів

БРОНКС, Н. Й.

Річні збори 8 Відділу США

Дата: 27. лютого 1966 р.

Збори відкрила голова п-ні Анна Свенсон молитвою. Присутні вшанували пам'ять померлих однохвилинною мовчанкою.

Президія зборів: п-ні Наталія Чапленко, голова.

Протокол із минулорічних зборів відчитала п-ні Ірина Крамарчук.

Звіти Управи зложили п-ні Анна Свенсон, голова, п-ні Ірина Крамарчук, рек. секретарка і культ.-осв. референтка, п-ні Єва Корпало, фін. секретарка, та референтки — п-ні Ро-

Управа і членки 8 Відділу СУА ім. Олени Кисілевської:

Сидять від ліва: пп. О. Вус, Є. Хомів, Є. Корпало, А. Свенсон, б. голова, К. Москалик, Ф. Туранська, К. Влох. Стоять від ліва: пп. О. Химчук, М. Кончак, А. Рудман, І. Крамарчук, Р. Федьків, голова, Н. Чапленко, П. Підуста, С. Перетюкевич, Є. Муха, О. Діба.

залія Федьків пресова і п-ні Хемчук, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ має 25 членок, відбув 6 ширших сходин і одне засідання Управи. Відділ брав участь у всіх починах Окр. Ради, вислав одну делегатку на Конвенцію, закупив сторінку в Конвенційній Книжці, а на Конвенційному бенкеті було 6 членок. Відділ закупив один уділ Дому СУА на 100 дол.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходинах Відділу відчитувано доповіді. Відділ провів збірку на видання життєпису Л. Українки, що дала 30 дол. Влаштував одне бінго, що принесло 24 дол.

в) Сусп. опіка: Відділ вислав дві пачки з одягом українській родині в Югославії і на викуп тих пачок 12 дол. Уфундував одну передплату для „бабусі“.

г) Господарська: Референтка подавала на ширших сходинах перекуску й допомагала в буфеті на Вишних Вечерницях.

Звіт делегатки на Конвенцію. П-ні Розалія Федьків розказала про зворушливі моменти на Конвенції та підкреслила її порядок і блеск. Відділ одержав почесну грамоту за свою довголітню працю.

Контр. Комісія: Іменем її промовила п-ні Наталія Чапленко, ствердила, що книги Відділу є в повному порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Розалія Федьків,

голова і прес. референтка, п-ні Єва Хомів, містогорова, п-ні Павлина Підуста, секретарка, п-ні Єва Корпало, скарбничка. Референтками стали: п-ні Анна Свенсон організаційною, пп. Марія Копчак і Анна Рудлин суспільної опіки, пп. Ольга Хемчук і Олена Вус господарськими.

Контр. Комісія: П-ні Наталія Чапленко, голова, пп. Ірина Крамарчук і Катерина Охманович, члени.

Розалія Федьків, прес. реф.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 20 Відділу СУА

Дата: 28. березня 1966 р.

Збори відкрила голова п-ні Вероніка Цегельська молитвою.

Президія: п-ні Стефанія Пушкар, голова, пп. Марія Євсєвська й Анна Богачєвська, члени, пп. Марія Кочєрган і Ярослава Баранєцька, секретарки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбував щомісяця ширші сходини членів. На числює 38 членок, що точно вплачують свої вкладки.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ щороку влаштовує традиційний Щєдрих Вєчїр, що був дуже успішний цього року. Влаштовано два Літ. Вєчєри Конкурсу СФУЖО, що вже були зреферовані в нашому журналі. В квітні 1965 р. відбувся Ювілейний Вєчїр „бабці“ Чайковської, почесної голови Відділу. Комітет Вєчєра очолювала п-ні Ольга Фацєвич.

в) Виховна: Відділ улаштував двічі пікнік для української дітвори з участю дітей із сиротинця СС. Василянєк. Ця форма дитячої розваги була дуже вдала і буде продовжуватись у майбутньому.

г) Сусп. Опіка: На НТШ у Сарселі Відділ вислав щомісячно 15 до. (до сі виславо від Відділу понад 500 долєрїв).

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Олена Чєхївська ствердила, що книги Відділу знаходяться в гарному порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Доповїдь п-ні Стефанії Пушкар, голови Централї, торкнулась напрямних Централї СУА на найближчий час. Вона ствердила організаційний рїст та поглиблення праці СУА, про що могла переконатися на останніх Окружних З'їздах, в яких взяла участь. Виявом нашої активності був також виступ п-ні Іванни Рожанківської, нашої референтки плянування, на Краєвій Радї УККА. Щєраз більша участь молодшого членства в СУА запєвнює нас про наше майбутнє. А два Конгреси — Міжнар. Жїн. Ради у Тегєранї і Ген. Федерациї Жїночих Клюбїв — це найкраща площина для зустрїчі з чужими жїночими організаціями.

Нова Управа: п-ні інж. Лїдїя Дяченко, голова, п-ні Євгенія Новакївська, містогорова, пп. Марія Кочєрган і Слава Баранєцька, секретарки, п-ні Марія Романєнчук, касїєрка. Рефе-

рентками стали — п-ні Володимира Ценко організаційною, п-ні Аня Літинська імпровізацією й архіву, п-ні Вероніка Цегельська виховною, п-ні Грина Пеленська пресовою, п-ні Марія Сохацька господарською.

Контр. Комісія: п-ні Олена Чехівська, голова, п-ні Софія Прасіцька, член.

Збори відкрила нововибрана голова, дякуючи за довір'я.

Присутня

БРУКЛИН, Н. Й.

Із діяльності 21 Відділу СУА

Дня 23. травня 1965 р. Відділ улаштував **Свячене** у великій залі Укр. Нар. Дому. Отець Йосип Рейнарівч поблагословив Божі дари та побажав усім радісно провести це українське традиційне свято. Після обіду о. Рейнарівч промовляв у користь скріплення організованого життя в українській громаді. Промовляли ще: п. Кінь, голова Укр. Нар. Дому, п-ні Наталія Чапленко, голова Окр. Ради СУА, інж. Козак від Відділу УККА, п. Дубовецький, секретар Укр. Нар. Дому, п. В. Гомзин від Відд. ООЧСУ.

У мистецькій програмі виступили: співак Л. Рейнарівч і п-ні М. Стефанишин із сольоспівом та дуетами при супроводі п. Т. Левицького. Катруся і Павлуся Бохонко, внуки нашої голови п-ні Баран, розвеселили танками присутніх. П-ні К. Баран, голова Відділу, подякувала виконавцям та учасникам Свяченого.

Дня 24. жовтня 1965 р. відбулось відзначення **35-ліття Відділу**. Отець

декан Володимир Андрушків відправив Панахиду по померлих членках Відділу в українській католицькій церкві Св. Духа. Після того в залі Укр. Нар. Дому відбувся бенкет. Його відкрила доволі гнучка голова Відділу п-ні Катерина Баран і разом із п-ні Ярославою Зарицькою привітали голову Централі п-ні Олену Лотоцьку. П-ні Баран, що вже 16 літ очолює 21 Відділ, щиро дякувала п-ні Лотоцькій за вказівки й поради. Потім Союзнянки відспівали гимн СУА, а о. декан Андрушків провів молитву і поблагословив страви. П-ні Ярослава Зарицька перебрала провід Вечора і подала коротку історію Відділу, з якої видно було, що 21 Відділ працював для своєї громади і не забував про свою батьківщину Україну, щедро жертвуючи на різні цілі. Слідували привіти. Першим привітав Відділ п. Йосиф Лисогір, голова УН-Союзу, потім від Окр. Ради СУА привітала п-ні Марія Ржепечька. Представниці сусідніх Відділів також гарно промовляли — п-ні Іванна Бенцаль (1 Відд.), пп. Гарасимчук і Вовк (3 Відд.), пп. Ликтей і Семен (4 Відд.), п-ні Л. Різник (53 Відд.), п-ні А. Книш (64 Відд.), пп. Марія Лисогір і Ліля Бохонко (72 Відд.). Від УНДому в Брукліні вітав п. Дубовецький, від Об'єднаного Комітету п. Ю. Козак, від Відділу „Запорозька Січ“ п. Кловзник, від Відділу ім. Б. Хмельницького п. Кіт, від СУК „Провидіння“ п. Барболяк, від СУМА п. Рибіцький, від церковного хору п. Голось. Отець Рейнарівч подав дуже прихильну оцінку праці Відділу.

Програму СУА накреслила у своїй промові п-ні Олена Лотоцька, голова Централі СУА.

У мистецькій частині програми група дітей з Асторії під проводом п-ні Оприско вивела з успіхом народні танки. П-ні М. Стефанишин відспівала пісні „Рушничок“ і „Ой, казала мені мати“, а разом із п-ні Л. Бохонко виконали „Накрила нічка“ Гайворонського і „Ой, піду я до млина“ Січинського. П. Лев Рейнарівч відспівав „Лети моя пісню“ і „Ой важу я важу“. При фортепіані Тарас Левицький. Присутні винагородили виконавців рясними оплесками. Співем „Ще не вмерла Україна“ закінчено ювілейне свято.

М. Стефанишин
пресова референтка

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні збори 22 Відділу СУА

Дата: 8. березня 1966 р.

Збори відкрила голова п-ні Софія Крупка молитвою.

Президія: п-ні Евстахія Струтинська, голова, п-ні Люба Шеремета, секретарка.

Діяльність Відділу вже була зреферована в нашому журналі.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Уляна Терлецька ствердила, що книги Відділу знаходяться в доброму порядку й поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногolosно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Софія Крупка, голова, п-ні Оріся Гарасовська, місто голова, пп. Оріся Дурбак і Яро-

Управа і членки 20 Відділу СУА ім. Олени Теліги:

Сидять від ліва: пп. М. Романенчук, К. Артимишин, О. Фацієвич, М. Чайковська, В. Цегельська, б. голова, М. Кочерган, М. Харина, О. Генгало, д-р Н. Пазуняк. Стоять від ліва: пп. Я. Баранецька, Я. Швець, П. Літинська, В. Ценко, Р. Когут, С. Прасіцька, М. Сохацька, М. Лупань, Лідія Дяченко, голова, І. Кушнір.

слава Фаріон, секретарки, п-ні Марія Семків, фін. секретарка, п-ні Дарія Менціньська, скарбничка. До референтур увійшли — організаційної: пп. Галя Янчишин, Ліна Басюк і Оріся Гладка; культ.-освітньої: пп. Оріся Гарасовська, Зена Литвинишин, Марія Кецала; сусп. опіки: пп. Марія Хрелтовська, Ангеліна Майка; господарської: пп. Оля Крехтяк, Марія Погорецька, Анна Німчановська, Анна Дячун, Марія Гриневич, Наталія Яворська, Валерія Чичула. Референтками стали — п-ні Марія Юзефович пресовою, п-ні Анна Васильовська зв'язків. До Радієвої Колегії увійшли пп. Люся Самбірська, Іванна Горчинська, Марія Юзефович.

Контр. Комісія: пп. Уляна Терлецька, Ольга Мартинюк, Євгенія Миська.

Збори закінчила перевибрана голова, заохочуючи членок до дальшої наполегливої праці.

М. Ю., пресова референтка

НЮАРК, Н. ДЖ.

Весняні капелюшки в 28 Відділі СУА

Нова Управа 28 Відділу СУА дуже рухлива. Щораз розвеселює своїх членок приемними імпрезами. Ось і тепер оригінальну ідею п-ні Ані Дубас радо підхопили пані: Марія Турко, Ольга Гнатик і Ольга Хруцька та zorganizували приемний вечір при чайку і солодким.

Ціла крамниця чудових весняних капелюшків завітала в неділю, 13-го березня ц. р., до Народного Дому. Молоденькі студентки — переважно доні наших членок — елегантно й граціозно виходили на сцену, а відтак робили променаду між столиками щораз то в нових креаціях помислової пані Туркової.

І хто б повірив, що такі серйозні, як Зірка Гнатик чи Марта Салук покажуться нам у щораз то цікавіших моделях? Інші модельки — це Ляри-са Качмарська і Катря Патоцька, а теж наші Союзнянки: пп. Герус і О. Хруцька.

Оглядаючи капелюшки ми прослухали ще гумореску пера п-ні Туркової „Зелений капелюшок із червоним перцем“, яку відчитала п-ні Онишкевич і веселий спогад п-ні Хруцької „Мої перші враження в Америці“.

Після показу метушилися наші пані перед дзеркалами і пробували солон'яні або роблені з різних матеріалів капелюшки, одні з квітами, інші

з воальками. І повірте! Майже кожна йшла вдоволенна і щаслива додому з... капелюшком.

А це було дуже важне, бо на дохід з імпрези ждали нетерпеливо сирітки у Франції, школярі в Бельгії, бабуся в Польщі і ще багато інших німецьких старих, що неодну радісну хвилину завдячують невтомній праці пп. Ольги Мусаковської і Ольги Гнатик із суспільної опіки.

Китайська вигравка

В неділю, 24. квітня ц. р., знову зішлись Союзнянки на приемний вечір. Пп. Ольга Гнатик і Марія Турко зібрали багато гарних дрібничок і уладили китайський виграш. На двох столах устали вони речі й гості кидали свої числа на ту річ, котра їм найбільше сподобалась.

Скільки невимушеного було сміху і жартів, коли дехто виграв багато, а дехто йшов із порожніми руками додому. Зате знову в касі 120 доларів чистого доходу, з чого радіють інваліди в Європі, стипендистка ім. Олени Гординської, а теж хвора дівчинка у Львові, куди наш Відділ шле дрібні посилки.

До успіху цих імпрез у великій мірі причинились пані з господарської референтури, що її так уміло очолює невтомна п-ні Володимира Бакун. З-під її рук виходять найсмачніші перекуси, медяники, тістечка, а запашна кава додає апетиту.

Таїса Богданська
пресова референтка

ТОЛІДО, ОГАЙО **Новозаснований Відділ СУА** **ім. Олени Завісної**

Дня 24. квітня 1966 р., з ініціативи п-ні Ірини Гнатчук, дружини тутешнього лікаря, скликано на 6 годину вечора загальні збори жіноцтва м. Толідо-Россфорд і околиці в цілі заснування Відділу СУА. На ці перші цього роду збори, що відбулись у греко-католичеському церковному залі та з присутністю о. пароха Білоса, прибуло 23 жінки.

Вступне слово виголосила п-ні Софія Барусевич, орг. референтка Окр. Ради і голова 87 Відділу СУА, що приїхала аж із далекого Кентону, Ог. П-ні Барусевич ввічливо привітала зібрання та переконливо говорила про значення та цілі СУА. Вона вказала не тільки на широку громадську та

харитативно-допомогову працю, що її виконує СУА, але теж на різні можливості, що організоване жіноцтво може зробити для своєї громади й українства взагалі.

До **президії** увійшли: п-ні Софія Барусевич, п-ні Ірина Гнатчук, голова, п-ні Дарія Коваль, секретарка, пп. Розалія Богаченко, Мерцедес Каїньска та Соня Лагола, члени.

Дискусія, з малими вибійтками, виявила заінтересування жіноцтва у створенні Відділу СУА на терені Толідо-Россфорд. Отець парох Білос сугерував, щоб наш 31 Відділ, задля ближчого географічного положення, належав до Дітройту, замість до Клівленду. П-ні Гнатчук вказала, що це залежатиме від жінок, як схочуть. Пізніше вирішено належати до Клівленду.

17 жінок зголосили відразу, що хочуть вступити в члени СУА, інші казали, що дадуть відповідь пізніше. Справу членської вкладки та інші організаційні проблеми вирішено порушити на наступному зібранні. По-станєвлено відбути „хрестини“ новоствореного Відділу в місяці червні ц. р.

Вибрано таку **першу Управу** 31-го Відділу СУА: п-ні Ірина Гнатчук, голова, п-ні Анна Бобер, містоголова, п-ні Дарія Коваль, секретарка, п-ні Анна Василишин, касієрка. Референтками стали: п-ні Анна Андриц організаційною, п-ні Неоніла Когут культурно-освітньою, п-ні Соня Лагола сусп. опіки, пп. Текля Підбірна і Стефанія Закорченна господарськими.

Контр. Комісія: п-ні Мирослава Крук, голова, пп. Марія Пелєхата та Марія Андриц, члени.

За патрона Відділу п-ні Ірина Гнатчук піддала ім'я Олени Завісної, даючи при тому її коротку біографію. Життя і діла Олени Завісної припали всім до вподоби так, що всі приявні одногосно вибрали її за патрона-покровительку нашого Відділу.

Закрила збори нововибрана голова, дякуючи передусім п-ні Софії Барусевич, що приїхала з так далеко на збори та о. парохів Білосові за ласкаву участь. Дякувала п-ні голова Гнатчук рівнож усім приявним за участь і за прихильність та довір'я. При каві й солодкім велась дружня розмова, снувались нові пляни про розбудову нового Відділу.

Дарія Коваль, секретарка

КОГОВЗ, Н. Й.

Ялинка 34 Відділу СУА

На закінчення Різдвяно-святкового настрою влаштував наш Відділ 9-го січня ц. р. традиційну Ялинку. Милим спомином залишився цей Свят-Вечір, що своєю українською традицією лучить усіх присутніх в одну родину. Гарно накриті столи, прибрані святочними свічками, різноманітними стравами, зелена ялинка прикрашена барвистими світлами, Різдвяна програма на сцені, все це, що лучить усі українські серця спільним радісним переживанням.

Коли численно присутні гості засіли до спільного стола, п-ні Кароліна Бездух, голова Відділу, привітала всіх, а о. парох Николай Вояковський започаткував це свято молитвою та поблагословенням просфори. Перед спожиттям вечері відбулася програма на сцені. Група дітей місцевої парохіяльної школи відіграла сценку „У Святу Ніч“, що своїм змістом і відповідною декорацією викликала у присутніх глибоке враження. Мило привітали всі виступ Арети Ракочої і Галіни Омецінської, що відіграли на фортепіані коляду „Бог Предвічний“. З чуттям і повним розумінням виголосила ст. пласт. Оля Кухар вірш „На Святий Вечір“, за що присутні винагородили її щедрими оплесками. Опісля Володимир Стадник відіграв на фортепіані дві коляди: „Бог ся раждає“ і „На небі зірка“, а на закінчення першої частини цього свята Лідія Семенович виголосила вірш „Різдво“.

У другій частині наші членки подавали приготовані ними страви, а гості в товарисько-дружній атмосфері проводили приємно час. Д-р Дмитро Мричко у своїй промові англ. мовою вказав на любов і прив'язання українців до Різдвяної традиції. О. парох Н. Вояковський зупинився в промові над змістом програми, на світлив значення такої спільної Свят-Вечері, висловив признання нашому Відділові і членкам за її приготування. П-ні голова подякувала всім членкам за труд і працю, та молитвою закінчено нашу Свят-Вечерю.

Присутня

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Показ писання писанок у 64 Відділі

Скромна кімната-домівка 64 Відділу СУА, на третьому поверсі в самому

Із показу писання писанок у 64 Відділі СУА:

У центрі світлини пп. Р. Захарченко й Ірина Волосенко

UNWLA Branch 69 in New York City organized an Easter egg course.

центрі великого Нью Йорку. За вікнами типічний гамір, усі звуки мільйонного міста. А в повітрі чується подих весни, хоч день досить холодний...

За тиждень — Великдень, але хто думає про те, чи що взагалі могло б нам про це нагадати? У нашій домівці тихо-тихесенько, хоч при довгому столі позасідали діти й деякі батьки, що попривозили менших, десь аж із другого кінця міста. Ось там на самому кінці сидить батько, а коло нього мала доня намагається обвести рівною лінією своє біле яечко. Ручка ще не дуже слухається, і батько пробує доні допомогти. А там мама помагає витягати яечка з краски й обережно передає дітям, щоб продовжували розписувати. Діти з розпаленими личками, що розігрілися від золотого промінчика свічки, інтенсивно працюють над своєю писанкою.

Пані Захарченко розказала усе так точно й ясно, а коли щось не так виходить, то вона по черзі кожній дитині помагає і виправляє перші похибки.

Так дуже хочеться якнайкраще свою писаночку написати і тому вони всі із захопленням виводять лінії, хрестики, безконечники, зірки та сопочка. Більше індивідуально пишуть писанки хлопчики, застосовуючи тут власні ідеї. Процес писання закінчений і тепер приходить найбільш напружений і радісний момент, коли розігрітий над свічкою віск можна витерти. У кожній дитині в руках перша писаночка усміхається радісно всіми красками. Надивившись на неї, кожне обережно загортає її в м'я-

кеньку паперову серветочку, щоб нести її рухливими вулицями великого міста до своєї хати — до мами.

Очка горять, личка усміхнені, а серця наповнені Великодньою радістю. Така чарівна сила нашої української писанки.

Ірина Волосенко
виховна референтка

НЮ БРАНСВИК, Н. ДЖ.

Виставка 65 Відділу СУА

Ідучи за кличем — ширити правду про Україну й зазнайомлювати американський світ із нашою культурою — наш Відділ уже кілька літ улаштовує виставки народного мистецтва. Недавно тому відбулись вони в Плейнфілді і Принстоні, а від 15. березня до кінця квітня 1966 р. влаштовано другу з черги виставку в американській бібліотеці коло української церкви при Лівінгстон Евню. Улаштуванням її зайнялась містоголова Відділу п-ні Катерина Кузів, а мистецьким оформленням — культосвітня референтка п-ні Олександра Ощудляк. На столі посередині залі були виставлені три гарно вишивані серветки, а на них 23 писанки роботи п-ні Ощудляк. Побіч них напис із поясненням їх символіки, а ліворуч прилади до писання й поодинокі фази писання. Шафа направо заповнена була вишивками — низинкою, настилуванням і хрестиками. Звертали на себе увагу подушки з чорно-червоним і помаранчево-жовтим вишиттям, різні серветки й скатерті. Дуже подобались дві полотняні блюзки,

(Докінчення на обгортці)

Зінаїда Мірна

Зінаїда Мірна мала на це свій погляд. Талант, на її думку, зобов'язує. Треба, щоб не лиш сама талановита людина розвивала свої здібності, але й щоб суспільство берегло талановиту людину. Коли молодий студент Х. захворів і виявилось, що це початки туберкульозу, затурбована тим, пише заграницю до його матері, попереджає її, щоб звернула на це увагу. Лякається, що по молодечій безжурності він занедбає своє здоров'я, а далі буде запізно. Молоденьку 17-літню дівчину бере до себе жити, хоч у той час має лиш одну кімнату, бо по смерті чоловіка інші кімнати винаймала. Але дівчина одна у великому місті, мати її у Києві і до приїзду матері, — а через труднощі воєнного часу це довго тривало, — опікується нею. Вона здібна, мистецьки обдарована, але часто спізнюється. Зінаїда Василівна турбується нею, не лягає спати, гріє вечерю, але вважає своїм обов'язком тримати її в себе до того часу, поки не передасть матері.

Зінаїда Василівна Мірна була відома й як журналістка. Дописувала до журналів, як Літературно-Науковий Вісник, „Жінка“, „Нова Хата“ й інших. Пише на різні теми, зокрема жіночі, як наприклад, про взірцево розгалужену діяльність сен. Плямінкової. У 1934 р. канадійський часопис „Український Голос“ видав календар, присвячений праці українського жіноцтва. Там є стаття Зінаїди Мірної „Визнання хатньої жіночої праці“. Про працю З. Мірної „Історія жіночого руху на Придніпрянській Україні“ вже згадувалось раніше.

У З. Мірної була риса характеру, що зустрічається тільки в непересічних людей: вона весь час старалась доповнювати свої знання. Це відчувалося в ній — оця постійна внутрішня духовна праця. Цю наполегливу працю над собою відмічує в ній і М. Рудницька в статті „Зінаїда Мірна“ і додає: „А втім її сила, як у більшості видатних жінок, що їх знає історія, лежала не в інтелекті, а в характері. Її внутрішня дисципліна, її залізна воля, її обов'язковість і акуратність були подивугідні“.

V.

На другу еміграцію З. Мірна не поїхала. Була стара, самотня і хвора. Не хотіла в ненормальних умовах емігрантських подорожувань нікого обтяжувати. Горда і сильна духом жінка не хотіла бути ні для кого затримкою на хреснім шляху вигнання. Може прийдуть нові бомблення, може прийде тискати з потягу, переховуватись у ярах, мандрувати пішки десятками кілометрів там, де залізничні шляхи були розбиті бомбами... Цього вона вже фізично не могла. А затримувати в дорозі інших не хотіла. І справді, для багатьох українців прийшли нові

важкі переживання. Одні лишали свою вужчу батьківщину і ставали емігрантами. Другі їхали на другу еміграцію. Треті міняли недавнє советське пекло на невідоме. Карти перемішалися. Для кожної української родини це був дуже важкий час. Зінаїда Мірна знала це. Не хотіла лишати мгили чоловіка — причина, чому лишилась у Празі і вдова О. Олесь, Віра Антонівна Кандиба. Вона теж у ці страшні для української еміграції дні, коли кожна родина з великими труднощами серед бомбардувань і хаосу 1945 р. старалась дістатися на терени, зайняті західними альянтами, стара і хвора, не хотіла нікого обтяжувати. І та і друга, такі різні, в цей трагічний час мали спільні переживання і мужність просто дивитись подіям в очі.

Останні роки життя Зінаїди Мірної були дуже важкі. Коли прийшло советське військо, почався розгром українських установ. І ось тоді „коли насунулась на Прагу та страшна азійська сарана“, — пише в листі до редакторки Лідії Бурачинської пані Н. Н. — „червона армія зі своїм жахливим НКВД, пані Мірна була дуже відважною і хороброю людиною, сконцентрувала біля себе всіх нас, потерпілих від енкаведистів, себто тих жінок, чоловіків яких позикрадали ті „ескулапи“ та повивозили до далеких країв північного Сибіру, щоб там їх замордувати“. Те саме свідчить Катерина Антонович, яка через недугу чоловіка виїхала з Праги вже за советських часів. Вона пише в статті „Зінаїда Мірна“ таке: „Її мешкання було тим центром, де ми сходилися. Вона щотижня у призначений день приймала нас усіх і потішала“. В цей час З. Мірна терпіла від високого тиснення, ходила по лікарях, що відбирали їй кров, що на короткий час їй помагало, — згадує далі в листі пані Н. Н. І тоді вона — „перебирала очлювання деяких організацій, провідників яких вивозили“. З. Мірна перебрала головування і в Українському Музеї, у цьому випадку через важку недугу голови Музею Визвольної Боротьби проф. Дмитра Антоновича. В цей час енкаведисти натрапили на адресу З. Мірної. О. Лятуринська пише у статті „Червоний колір“, що до З. Мірної „приходили в гості советські майори нібито знайомитись із історією української еміграції“. Інші, що їм удалось уже за советів вирватись на захід із Праги, оповідали, що З. Мірну особливо часто відвідував один советський майор. На його численні запити З. Мірна відповідала дуже дипломатично — говорила про тих, що вже померли, а про живих казала, що мало їх знає чи незнайома з ними. Про всіх говорила дуже добре, всіх хвалила, аж майор звернув на це увагу:

— Як слухаєш вас, то всі ваші українські емігранти були прекрасні люди...

— Я й вела знайомство тільки з порядними людьми, — з гідністю відповіла З. Мірна.

„Коли відійшли советські війська, прийшла чеська поліція“, — згадує Катерина Антонович, — „До З. Мірної приходили по ночах і до ранку все перевертали і шукали паперів. Часто викликали її на поліцію і робили довгі допити“. Але не дивлячись на те, вона й далі займалась громадськими справами. Трималась гідно, назовні дуже спокійно і, мабуть, єдина з тих, хто там лишилась у таких важких обставинах, намагалась і далі щось робити своїм людям — і фактично робила, поки була найменша змога, перебуваючи там, їм допомогти. „На її адресу приходили всі листи для Музею Визвольної Боротьби України, ще з того часу, коли Музей збомбардовано“, — пише Катерина Антонович. Це було ще в часі війни. З приходом советів Зінаїду Василівну попереджали, що це небезпечно. Відповіла: — Я вже стара. Нікого у мене нема, а коли що й станеться — смерти колись треба.

Мілена Рудницька пише: „Свою приватну адресу дає до диспозиції для листування із закордонном у громадських справах“ — акт великої відваги і самопосягати в тих обставинах загальної заляканості, загального панічного страху і втрати власного обличчя.

„З тугою й жадобою ловить кожну вістку, що доходить з-поза залізної заслони“. „Заступається перед владою за Музей Визвольної Боротьби; опікується родинами арештованих і вивезених громадян. Дім Зінаїди Мірної **був останнім українським осередком у Празі**, а вона сама лишилась до кінця життя Громадянкою, що думає не про себе, а про других і про справу“, пише у вище згаданій статті Мілена Рудницька.

З. Мірна тримала контакт із жіночими організаціями в Канаді й Америці, перебрала агенду КЕР, сама розподіляла й допомагала, кому могла. Але підозрюючи, що її мешкання під наглядом поліції, українці, що там лишились, все менше й менше відвідували її хату. О. Лятуринська описуючи перші тижні після приходу большевиків до Праги, пише: „Зачаїлися по домах, як у мишачих норах“. Ще більш задушлива атмосфера настала тоді, коли на зміну різних чеських партій з початком 1946 р. до влади прийшли комуністи. „Люди взагалі дуже змінилися, пізнати не можна“, з боєм пише Зінаїда Мірна до Мілени Рудницької ще 25 листопада 1948 року. Людей охопив страх, той самий страх, під важким тиском якого живуть мешканці ССРСР, що в романі „Беси“ геніяльно прозрів Достоевський:

„Кожний член суспільства дивиться один за одним і зобов'язаний доносити... Всі раби і в рабстві рівні“. Самотня стара жінка, яка все життя звикла жити й працювати в великому гурті людей, відомих діячів і діячок українського визвольного руху, лишилась зовсім одна.

Здоров'я її все більше підупало. Політичні обставини унеможлилювали працю громадянську, що була змістом її життя. В таких умовах життя втрачало для неї вартість. І вона, — горда, сильна жінка, що ніколи не любила скаржитись, пише до

М. Рудницької: „Це не життя, а якась безперервна мука“. Пережиті страждання остаточно розхитали вже перед тим підірване здоров'я Зінаїди Василівни. Вона „дістала атак мозкового удару“, пише з Праги в листі до Л. Бурячинської пані Н. Н. „Одначе доля була для неї милосердною: не відібрало їй ні мови, не паралізувало рук ні ніг“. „Ті, що її відвідували у шпиталі 1949 р. дивувались, як вона всім цікавилась“, згадує Катерина Антонович. „Мала марива — то її відвідував чоловік, то знову Симон Петлюра й інші діячі, що вже давно померли“. Прохала, щоб українці в Америці, свобідній країні, не забували, що в Празі є багато українських жінок, які потребують допомоги.

Після захисту для старих, до якого, мабуть, перевезено її зі шпиталю, вона повернулась до шпиталю й померла там 1. квітня 1950 р., зрідка відвідувана знайомими, що їх небагато залишилось у підсоветській Празі та й із тих багато вивезено в трагічному 1945 р. З офіційного повідомлення причиною смерти є запалення легенів, що могло остаточно підірвати фізично і морально змучений, схорований організм. Її тлінні останки спалено в крематорії 6. січня 1950 р. і поховано в могилі чоловіка на Ольшанському цвинтарі в Празі. Пам'ятник, що його вона там поставила ще в 1937 р. стоїть і досі, але в минулому році чиясь окаянна рука розбила його по середині тому, що на ньому були слова Шевченка: „Свою Україну любив“.

Її життя, яке було виповнене невгасаючою вірою у відродження української держави і в кожний час і на кожному місці, де вона перебувала, працею для тієї мети, може бути прикладом, як треба любити свою Батьківщину. Згадуючи часи Центральної Ради, вона писала: „Хоч не дала та праця тих результатів, яких ми від неї чекали, не привела нас до закріплення нашої державности, але була вона потрібна для нашої Батьківщини так само, як буде потрібна для відновлення державности **праця наступних жіночих поколінь**“. У словах „праця наступних жіночих поколінь“ криється її віра в українську жінку. В її витривалість в обороні рідних традицій, в її моральну стійкість, що оздоровлює життя, в її здібності в різних ділянках того життя і в громадській роботі, куди кликала її включитися. Призначала українській жінці у майбутньому великі й відповідальні завдання. Такий був заповіт українським жінкам Великої Громадянки*).

*) У статті „Зінаїда Мірна“ (Свобода, 1950 р.) Мілена Рудницька назвала З. Мірну „Велика Громадянка“. Свідомо вживаю цієї назви, бо вона дуже влучно окреслює постать Зінаїди Мірної.

ПІЗНАЙТЕ ПОСТАТІ НАШОГО ЖІНОЧОГО РУХУ З ТАКИХ КНИЖОК:

Ірина Книш: **Смолоскип у темряві
Іван Франко та рівноправність
жінки**

Патріотизм Анни Йонкер

Ірина Павликовська: **На громадський шлях**
Софія Русова: **Наші визначні жінки**
Замовляти через Централю США.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1966

МАВПИ І МІСЯЦЬ

(Докінчення зі ст. 23)

Коли ж маленька мавпа сказала це, інші мавпи, що висіли над колодязем, почали скаржитись та кож. Одна сказала:

— Мені болять ноги! Я не можу більше висіти!

Друга сказала:

— Мої руки болять! Я не можу тримати когось ще далі!

Саме в цей час старша мавпа випадково подивилася вгору і побачила кругий, блискучий місяць, що спокійно і холодно висів у небі.

— Дивіться! Чи ви бачите місяць на небі? Та ж то в колодязі лиш його відбитка в воді! Вилізайте, дурні створіння, з колодязя і будемо дивитися на місяць!

Почувши це, всі мавпи, великі і малі, повлазили на віти дерева. Вони дивилися на місяць довго-довго, а тоді почали глузувати і насміхатися з того, як вони ловили місяць в колодязі, коли він справді є завжди на небі.

Опрацювала **О. Литвин**

НЮ БРАНСВИК, Н. ДЖ.

(Докінчення зі стор. 30)

вишиті хрестиками роботи пп. Дарії Орхівської і Марійки Слободян, а під ними прегарна доріжка, вишита низом. Наліво дві великі ляльки в стилевих українських строях, що їх зладила п-ні Ходновська, неначе запрошували, щоб коло них задержались і оглянути їх та гуцульський таріль і дзбанок, ручно мальований і випалюваний. Був там ще чудовий інкрустований альбом, різні скатерті та багато подушок. Дуже багато праці вложили наші жінки, вишиваючи ці мистецькі експонати, тому й не диво, що публіка телефонувала до Управи Відділу й прохала ближчих пояснень, а школи просили влаштувати в них курси писання писанок, що їх гарно вмє провадити п-ні Ошудляк. Усі вишивки є власністю голови Відділу п-ні Орхівської, альбом п-ні Марійки Слободян, а писанки п-ні Ошудляк. **С. К., прес. реф.**

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

ДЕНВЕР, КОЛО.

Свято Жінки-Героїні

Дня 13. березня 1966 р. відбулося Свято Жінки-Героїні. Відчитано на ньому реферат Наталії Ішук „З'єднаймо усі“ і „Спомини з Дубенської тюрми“ п-ні В. Медвецької. Голова Відділу закликала збирати відомості й факти про трагічний 1941 рік, щоб їх передати до Централі. Чаєм і солодким печивом, що його принесли все жертвенні членки, закінчено те свято. Старанням Управи нашого Відділу, дня 19. березня, ввечером, була відправлена Панахида в українській католицькій церкві за душі помордованих жінок у 1941 р. Дня 20. березня була відправлена друга Панахида в українській православній церкві, також на прохання Управи Відділу СУА. Настоятель УАПЦ о. О. Т. Дятелович виголосив із того приводу змістовну патріотичну проповідь, за що йому від нас подяка. Отець Дятелович відмітив, хто замовив Панахиду і з якої нагоди.

Стефанія Левченко

КЕРКГОНСОН, Н. Й.

Свячене 89 Відділу СУА

Дня 24. квітня 1966 р. ми влаштували Свячене. Наша громада нова, невелика та все таки тримаємось та організуємось. Пані приготували смачні страви. Голова п-ні Олексів відкрила святочну Зустріч. О. парох Л. Гузар посвятив „сніди“. П-ні О. Ленець сказала коротке слово про Великодні святкування. Відтак усі гості зі смаком пообідали, а пластунки подавали до столу. П-ні Дарія Хухра підготувала з малими пластунками гагілки. Дівчатка в народніх строях справили миле враження, а присутні оплесками подякували їм та їхній невтомній опікунці п-ні Д. Хухрі за плекання рідних традицій. Дальше о. Л. Гузар промовив до присутніх.

Під час гостини ми провели збірку на будову нашої церкви в Керкгонсоні. Наша членка п-ні Білас прикрасила столи гарними вишивками й писанками власної роботи, рівнож три писанки подарувала Відділові. Одну з них ми дали на вигравку і збагатили нашу касу.

Імпреза пройшла в дружній атмосфері і хоч наш матеріальний успіх невеликий, проте морально ми дуже скористали.

Оксана Ленець, прес. реф.

ДОПОВІДІ В АРХІВІ ЦЕНТРАЛІ

На численні запити Відділів повідомляємо, що в культ.-освітньому архіві Централі знаходиться цикль доповідей на теми наших обрядів та звичаїв. На бажання можемо вислати відомості про свято Великодня, обряд Івана Купала, Вечір св. Андрея, свято св. Миколая, колядки, Свят-Вечір, Щедрий Вечір. Сюди включаємо також весняну гутірку з матір'ю Іванни Петрів і доповідь на День Матері Марії Маковської.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Цілий ряд Відділів надіслав в останньому часі звітні листки. Наспіли від 3, 4, 5, 7, 8, 16, 17, 19, 26, 33, 34, 59, 66, 67, 69, 76, 77 і 87 і ми радіємо, що вже є гарний перегляд їх праці у 1965 р.

Все ж таки якась частина Відділів ще не виповнила їх. Пригадуємо, що один примірник повинен залишитись на місці, другий іде до Окружної Ради, а третій слід відслати до Централі. Чим скоріше це зробите, тим краще!

Приписи на 11 обідів

(37 штук)

з досвіду **Анни Богачевської, Євгенії Котис, Ликерії Мачук, Анни Сивуляк, Зеновії Терлецької**

у практичній частині

„Нашого Життя“, 1964 р.

можете замовити в Централі СУА

Ціна \$1.00

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

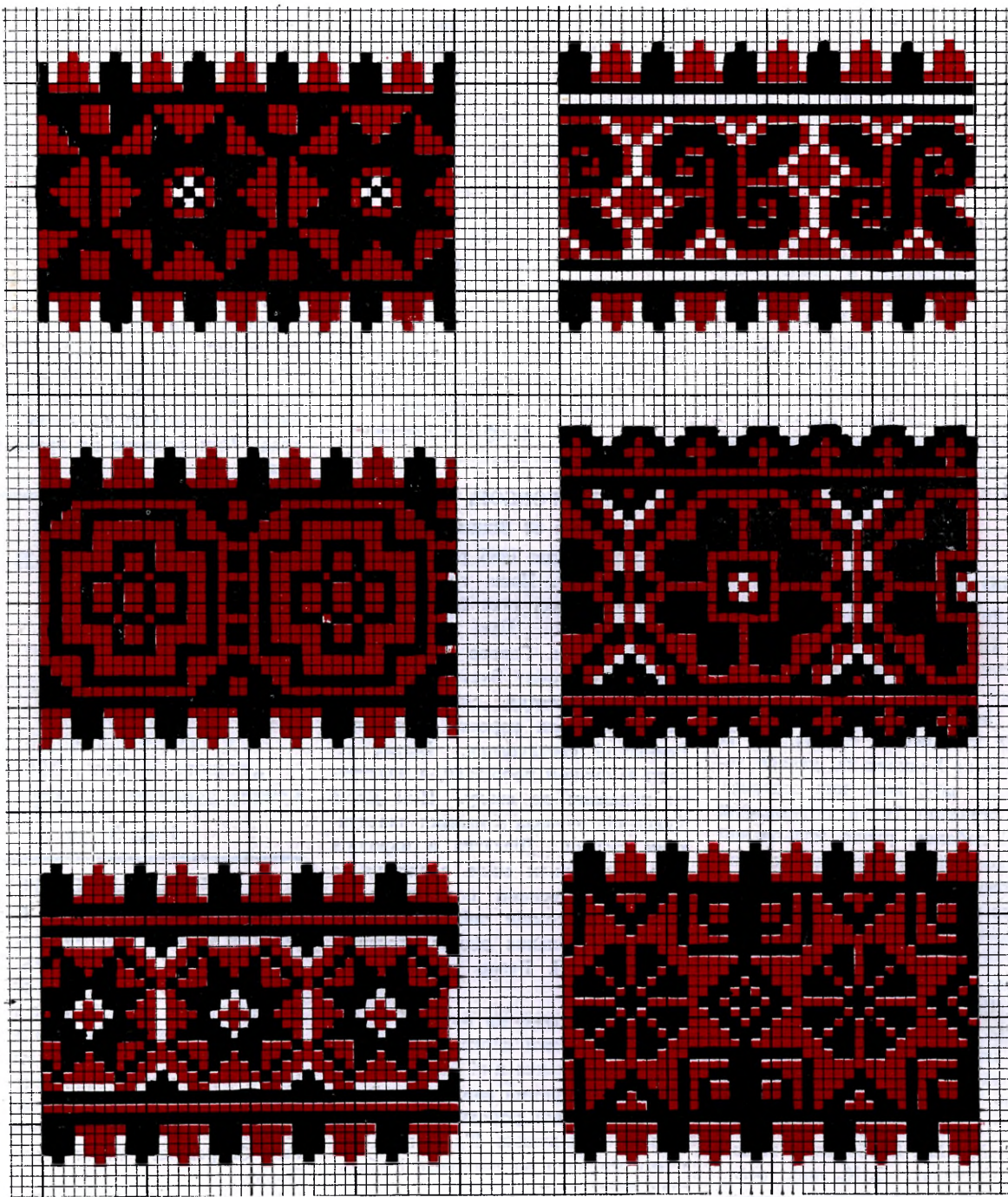
Старші самітні жінки в Європі з радістю вітають наш журнал. Передплату для них уфундують Відділи й поодинокі особи. От 34 Відділ СУА у Коговзі вже від 1962 р., а п-ні Наталія Яблонська з Торонто від 1961 року підтримують ту шляхетну ціль. Цього року уфундували вперше передплату пп. Стефанія Бедрій із Нью-арку, Неля Кліш із Філадельфії, д-р Галя Скорецька і Марія Хемич із Нью-Йорку.

П-ні Олена Росляк з Едмонтону щороку збирає датки на ту ціль. І так цього року уфундували передплату пп. Романець, Романків, Залеска, Іванусів і Манастирська, вплативши по 1 дол. Щира дяка за це!

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.

Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія V, ст. 7 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори українських сорочок із Надвірнянщини